

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΑΡΟΜΗ

Προπληρωτά

ΕΝ ἈΘΗΝΑΙΣ

Ἐν Ἑλλάδι. Δρ. 10
Ἐν τῇ Ἀλλοδαπῇ. Φρ. χρ. 12

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Γ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Ἐν ὄψῃ Μουσῶν ἀριθ. 6.

Ἐκαστον φύλλον τιμᾶται
λεπτεῶν 25.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Ἐπειδὴ ἡ ἐν ταῖς στήλαις τοῦ φύλλου ἡμῶν καταχώρισις μυθιστορήματος ἀναμῆξ μετὰ τῶν λοιπῶν ἀξίων τοῦ προορισμοῦ τῆς «Ἑβδομάδος» διατριβῶν, παρέλκει, διὰ ταῦτα ἀπεφασίσαμεν νὰ τίθηται τοῦλάχιστον τοῦτο ἐν ἐπιφυλλίδι, ἄχρις οὗ, σὺν τῷ χρόνῳ, ἡ ὑπάρξις του καταστῆ περιττή.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Ἡμερολόγιον.
- Ἔργα καὶ ἡμέραι.
- Ἐπεικὸς τηλεγράφος.
- Οἱ σωζόμενοι ἀγῶνες τῶν ἀρχαίων ἐν Θράκῃ.
- Αἱ δημόσιαι δοξασίαι τῶν Κρητῶν.
- Περὶ τοῦ Μητροπολίτου Πλάτωνος.
- Ἀνέκδοτα. Μῦθοι. Παροιμίαι, συλλεγέντες ὑπὸ Φωτίου Χρυσανθοπούλου (Φωτάκου).
- Βιβλιοκρισία.
- Φιλολογικαὶ παρατηρήσεις.
- Φιλολογικά.
- Βιβλιογραφία.
- Ἀπαντήσεις ἀνευ ἐρωτήσεων («Ἡ κόμισσα Σαμβώρ, κλπ.).
- Πνευματικαὶ ἀσκήσεις. — Ἀύσις. — Ἀύται.
- Ἀλληλογραφία.
- ΕΝ ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΙ. Δόξα καὶ Ἐρῶς (Μουσικὸν ἔρμημα)

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

Ἡ ἀμφιβολία, ἣν ἐν τῇ προηγουμένῳ φύλλῳ ἡμῶν ἐξεφράσαμεν, ἂν πάντα τὰ μέλη τοῦ ὑπουργείου ἔχουσι τὸ σθένος ἐκεῖνο τῆς ψυχῆς, ὅπως περιφρονήσωσιν ἀπέναντι τῆς τιμῆς τοῦ ἔθνους τὰς ἀπειλὰς τῶν συνητισμένων ἐθνῶν, ἅτινα τὰ διδάγματα τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ἐξηγγένισαν καὶ τὰ σφάλματα τῆς Βυζαντινῆς Ἑλλάδος ἐμεγάλυναν, ἀτυχῶς ἐπηλήθευσαν.

Τὰ μαῦρα γεγονότα τῆς ἐβδομάδος ταύτης δὲν νὰ πείσωσι πάντα Ἑλληνα μὴ ἐκτορευθῆντα, μὴ ἐκσλαυισθῆντα, μὴ ἐκφραγθῆντα, μὴ κηρύξαντα ὡς σκοπὸν τοῦ βίου του τὸ ἀτομικὸν συμφέρον, ἀνευ γενικωτέρων μεταρρυθμίσεων, τὰ μεγάλα προτερήματα ἅτινα ὁ Ἕλληνας λαὸς ἀνέπτυξε καὶ πρὸς ἃ καὶ μὲν νὰ ἀτελέσῃ, ὁ δούλος Ἕλληνας δὲν νὰ ἐλπίζῃ, μένουσιν ἀχρησιμοποίητα, μονοῦν δὲ μαραινοῦνται καὶ γελοιοποιοῦνται.

Θὰ προσπαθῶμεν ἐν ὀλίγοις νὰ δώσωμεν εἰκόνα τῶν γεγονότων.

Αἱ τελευταῖαι ὑβρεῖς τοῦ Σαββάτου. — Τὸ ψήφισμα τοῦ Δημοτικοῦ συμβουλίου. Ὁ παρακολουθῶν τὴν παρ' ἡμῶν πολιτικὴν καὶ κοινωνικὴν κίνησιν ἐπὶ ὄψῃ δημοσιευμάτων ἐπέστρεψε τὴν προσοχὴν του κατὰ τὸ παρελθὸν Σάββατον ἡμετέρον. Πρῶ-

τον, ἐπὶ τῆς ἐν τῇ «Ἐφημερίδι» καταχωρισθείσης ἐπιστολῆς τοῦ Στίλμαν τοῦ γνωστοῦ πλανοδίου ἀνταποκριτοῦ, ὅστις ἀλλαχοῦ μὲν θὰ ἀπηξιοῦτο προσοχῆς τινος παρ' ἡμῶν δ' ἀνεβιάσθη ὑπὸ τῶν πάντα ὑβρίζοντα τὴν Ἑλλάδα ἐγκολπουμένων εἰς προσωπικότητα ἐρχομένην ἐν τῇ κλίμακι τῶν ἐπισημοτήτων εὐθὺς μετὰ τοὺς πρέσβεις, καὶ ὅστις ἀφ' οὗ πλέον ἔγραψε καὶ περὶ τῶν Κρητῶν κατηγορηματικῶς ὅτι «δὲν θέλουσι τὴν μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἔρωσιν» δικαίως θεωρεῖται ὡς ἀκαταλόγιστος. Ὑπὲρ τοῦ ἀφοπλισμοῦ καὶ οὗτος φυσικῶς κεκηρυγμένος ἐπεδίωξε τὴν ἕποστήριξιν τῆς ἰδέας του διὰ τῆς γνωστῆς καὶ ἐκ τῶν συνεδριάσεων τῆς Βουλῆς μεθόδου τοῦ ἐξουτελισμοῦ τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων.

Δεύτερον, ἐπὶ τοῦ εὐέλπιδος ψηφισματος τοῦ συγκεράσαντός πως τὰς ὀδυνηρὰς ἐντυπώσεις τὰς ἐκ τῶν ἀυστόλων ὑβρεῶν παραχθείσας, τοῦ Δημοτικοῦ συμβουλίου, δι' οὗ «Προπέμπον τοῦτο τὰ ἀπερχόμενα στρατιωτικὰ σώματα εὐχεται ἐγκαρδίως, μεθ' ἅπαντος τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, ἵνα ἐπὶ τῶν πεδίων τῆς τιμῆς συνεχίσωσι τὸ ὑπὲρ τῆς ἑλληνικῆς ἐνότητος καὶ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας σὺμπαντος τοῦ ἑλληνισμοῦ ἀπὸ τοῦ 1821 ἀρξάμενον ὀριστικώτερον ἔργον, πεπεισμένοι, ὅτι ἔχουσιν ἐν τούτῳ, αὐτὰ τε καὶ σὺμπας ὁ ἑλληνικὸς στρατός, τὰς εὐλογίας ὀλοκλήρου τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους.» Ἀτυχῶς αἱ εὐχαὶ δὲν ἐξεπληρώθησαν καὶ ὁ προπεμπόμενος οὕτως ἐγκαρδίως στρατός ἐχρησίμωσεν, ὅπως συνήθως, ὡς φόβητρον κατὰ τῶν προτιθεμένων νὰ ἐκδηλώσωσι τὴν Τετάρτην τὰ αἰσθηματὰ των πολιτῶν.

Τηλεβόλα καὶ λάχανα. Τὰ συνήθη τηλεβόλα τῆς Ἀναστάσεως καὶ οἱ μὴ ἐκλιπόντες εἰσέτι παραβολισμοὶ τῶν πολιτῶν ἀνήγγειλον εἰς Ἀνάστασιν τοῦ Σωτήρος τὴν Κυριακὴν καὶ τῶν ἀρνίων ἡ σφαγὴ ἐγενικεύθη ἤδη... ἀλλὰ περὶ τὴν 10ην τῆς ἑσπέρας ἐθεωρήθη ἀρκετὴ ἡ βασίσα πυρκαϊῆς καὶ ἱκανὸν τὸ βεῦσαν αἶμα, ὥστε ἐδημοσιεύθη ὡς καταπραυντικὸν ἔκτακτον παράρημα τῆς Πρωτῆς ἐξ οὗ ἐδιδάχθημεν ὅτι δὲν ἀφοπλιζόμεθα διότι ἐκ πείρας τρώγομεν τὰ προγονικὰ λάχανα, δὲν ἀφοπλιζόμεθα διότι εἰμεθα ἀνικανοὶ νὰ πολεμήσωμεν, ἀλλ' ἀφοπλιζόμεθα διότι... ἀφοπλιζόμεθα. Ὅπως μετριεστῆρ' ἐκ τοῦ καταπλασματώδους τούτου δημοσιεύματος οἰκτρὰ ἐντύπωσης, διευκρινίσθη προφορικῶς ὅτι τῇ προτάσει τῆς Γαλλίας, γενομένη ἀσπαστῆ, ἂν ὄχι τίποτε περισσότερον, ἢ γραμμὴ τοῦ

Βερολίνου εἶναι ἰδική μας καὶ ὅτι ἡ Ἑλλάς ἐδέχθη νὰ μὴ πολεμήσῃ, ἀλλὰ νὰ μένῃ ἔνοπλος ἐπὶ τῇ ῥητῇ ταύτῃ ὑποσχέσει.

Ἀπερίγραπτος ἦτο ἡ κατάστασις τῆς πόλεως τὴν ἐπιούσαν' οἱ πολῖται εἶχον διαιρεθῆ εἰς ομάδας μικρὰς συζητούσας τὰ τῆς ἀπροσδοκῆτου τροπῆς.

Ὡ! τὸν περιγαρή! Κατὰ τὴν «Νέαν Ἐφημερίδα» τῆς Δευτέρας. «Δι' ὅλης τῆς νυκτὸς χθὲς ἔβριθε κόσμος ὁ οἶκος τοῦ κ. πρωθυπουργοῦ, εἰς πάντας οὗτος περιχαρῆς παρῆχε τὰς χρηστοτάτας διαβεβαιώσεις τῆς αἰσίας τροπῆς καὶ σὺν τοῖς συγχαρητηρίοις του διὰ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ μετὰ συγκινήσεως ὠμίλει καὶ περὶ ἀναστάσεως τῶν ἐθνικῶν πόθων, τὰ βέλτεστα προοιωνιζόμενος καὶ ἐξαγγέλλων.» (!...)

Ἡ ἐμφάνισις τοῦ Ἑυρωπαϊκοῦ στόλου. Ἐνθ' τὰ συγχαρητήρια ταῦτα διημείβοντο ἐπιχαρίτως, ἐξεμύτισαν περὶ ὧραν 4ην τῆς Κυριακῆς ἐκ τῆς μεσημβρινῆς ἀκρας τῆς Αἰγίνης τέσσαρα τερατώδη πλοῖα, ὧν τὰ ὀνόματα ἠδύκνησε νὰ ἀνακοινώσῃ ἡ «Ὀρα» διακρινομένη διὰ τὰς τοιοῦτου εἴδους ἀποκρούφους γνώσεις, δηλαδὴ τὸ Ἀγγλικὸν πυργωτὸν «Ποσειδῶν», τὸ Γερμανικὸν θωρηκτὸν «Φρειδερίκος Κάρολος», τὸ Ἀυστριακὸν θωρηκτὸν «Ἀρχιδουξ Μαξιμιλιανός» καὶ τὸ Ἰταλικὸν «Πρίγκηψ Ἀμεδαῖος», ἐξεληθόντος ὅμως ἐκ τοῦ Πειραιῶς τοῦ Ἀγγλικοῦ προσκόπου «Δελφίνος» καὶ γενομένης συνεννοήσεως, τὰ πλοῖα ἀνέκρουσαν πρῶταν μινθῆντα τὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως ἡμῶν.

Τὸ τηλεγράφων, μετὰ τὸ γαλλικὸν τηλεγράφημα. Μολοντί ἐπεδόθησαν πρὸς τοὺς πρέσβεις ὑπὸ τοῦ κ. Δηλιγιάννη, ἀντίγραφον τοῦ πολυθρυλήτου ἐγγράφου τοῦ πρωθυπουργοῦ τῆς Γαλλίας καὶ τῆς πρὸς τὸν ἐνταῦθα πρεσβευτὴν κ. Μοῦ ἐπιστολῆς του, δι' ἧς δηλοῦται ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις δέχεται νὰ προσχωρήσῃ εἰς τὰς διαβεβαιώσεις τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως περὶ εἰρηνικῆς λύσεως τοῦ ἐθνικοῦ ζητήματος... ἐν τούτοις μὴ θεωρηθέντων τούτων ἐπαρκῶν, τὴν 8 μ. μ. τῆς Δευτέρας ἐπεδόθη τῷ πρωθυπουργῷ τὸ τηλεγράφων, ἐπανέκαμψαν δὲ καὶ τὰ πλοῖα εἰς Φάληρον. Ἐν τῷ τηλεγράφῳ τούτῳ ἀπηλείτο, ὡς λέγεται, πλὴν τοῦ ἀποκλεισμοῦ καὶ ἡ ὑποχρέωσις ὅπως μὴ δυνάμεθα ἐφεξῆς νὰ συντηρῶμεν κατὰ ζηρᾶν καὶ θάλασσαν στρατὸν πλείονα τοῦ διὰ τὴν τήρησιν τῆς τάξεως ἐπαρκούντος.

Τὴν ἐπιούσαν ἔκτακτος παραχῆ παρετῆρετο εἰς τὴν πόλιν, συλλαλητήρια ἐ-

γένοντο εν τε τη Πλατεία του Συντάγμα-
τος και εν ταϊς αιθούσαις του Δημαρχείου,
επεψηφίσθησαν ψηφίσματα δι'ων κηρύσσεται
ενοχος εισγάτης προσδοκίας ο υπογρά-
φων τον αποπλισμόν της χώρας, απερασι-
σθη δε ενοπλος διαδήλωσις την επούσαν.
'Αλλ' επί τη διαβεβαιώσει του κ. πρω-
θυπουργού ότι τα πράγματα δεν εινε και
ασχημα, η διαδήλωσις εγένετο ήπιωτέρα.

Ο τράγος του Συντάγματος... Πρωθυ-
πουργός. 'Αδεται ότι πλην του επί των
Στρατιωτικών υπουργού του ειλκρινώδ, ως
γνωσθέν, υπέρ του πολέμου εργασθέν-
τος και παραιτηθέντος άμα τη επανόδω
αυτου εκ των συβρών, θα παραιτηθῆ και
ο κ. Μπουμπουλής καιδη κατά τινας και
όλον το 'Υπουργείον.

'Αλλά τίς ο αναδεξόμενος χάριν της
εξουσίας το εθνικόν όνειδος; Λέγεται
ότι πρεσβευτής τις ειπεν ότι και κα-
νεις εάν δεν εύρεθῆ να δεχθῆ υπό τοι-
ούτους όρους την πρωθυπουργίαν θα ανα-
θέσωμεν ταύτην ήμεις εις τον Τράγον του
Συντάγματος, δεικνύων ούτω εξ ενός
μεν την αμετάσπρεπτον των Δυνάμεων πρός
αποπλισμόν άπόφρασιν και άφ'ετέρου την
επάνοδον της όλεθρίας πολιτικής της
διοικήσεως και αυτών των εσωτερικών
πραγμάτων της πατρίδος ήμων υπό τα
νεύματα και τας έπινουσεις των αντιπρο-
σώπων των ζένων δυνάμεων.

Κατ' άλλους όμως ο κ. Δηλιγιάννης
δεν παραιτείται αναμένει δε την ανέκλη-
σιν του τηλεγράφου ως περιτοῦ, και τα
άποτελέσματα της γαλλικής φιλοπροσόντης
και της πρός τας δυνάμεις έγκυκλίου του
μετά ταύτα ίσως θα αναμείνη την διαι-
τησίαν και υστάτην πάντων την έρα-
τεινήν Γραμμήν!...

Η εικρατοῦσα σύγχυσις. Μέχρι της
Παρασκευῆς, όριου των χρονογραφικών
σημειώσεων της 'Εβδομάδος, η σύγχυ-
σις, μειγμένη μετά γέλωτος, πικρίας, ά-
πογοητεύσεως, εκπλήξεως και άγανακτή-
σεως εξακολουθεῖ. 'Ιδού αϊ κυκλοφοροῦ-
σαι ειδήσεις.

— Η Τουρκία δια νεωτέρας έγκυκλίου
πρός τας δυνάμεις ζητεῖ τον πληρη και
άμεσον άποπλισμόν της 'Ελλάδος, πρός
τούτους δε συγκεντρῶ στρατεύματα και
εις τὰ σύνορα. 'Αφ' ενός δηλαδή να φα-
νῆ ότι κατήγαγε διπλωματικόν θρίαμβον
και άφ'ετέρου να φανῆ... και καλλιχηρί.

— Η κυβέρνησις ήμων άπήντησεν εις
το τηλεγράφων των δυνάμεων υποσχο-
μένη να παύσῃ εκ μέρους της πάσα ά-
πειλή διασπαράξεως της ειρήνης, αλλά
βαθμηδόν και καθ' όσον το συμφέρον της
δημοσίας τάξεως και της στρατιωτικής δ-
πηρεσίας θα άπῆται.

— Εν τη 'Πρωία' της Παρασκευῆς
γράφει ο κ. Θ. Π. Δηλιγιάννης ότι «διε-
δόθη εν τη πόλει ότι ο πρόεδρος του υ-
πουργικού συμβουλίου ύπουργός επί των
εξωτερικών και προσωρινός επί των στρα-
τιωτικών, επέστειλε διακοινώσιν ταυτέ-
σημον προς τους εν 'Αθήναις κυρίως αν-
τιπροσώπους των πέντε μεγάλων δυνά-
μεων, σχετικήν προς το κατά την εσπέ-
ραν της 14 'Απριλίου κοινοποιηθέν εις

αυτον υπό των ειρημένων κυρίων αντι-
προσώπων τηλεσίγραφον». *Υστερόγραφον.* Το 'Ελληνοτουρκικόν
ζήτημα δεν ελύθη... κατελύθη.

ΟΠΤΙΚΟΣ ΤΗΛΕΓΡΑΦΟΣ

Η πρό τινας εν ταϊς εφημερίσιν ανα-
γραφείσα ειδήσις περί μηχανικών δι' ό-
πτικού τηλεγράφου μεταξύ Λυκαβητού
και 'Υδρας εγέννησεν ίσως παρά τισι την
άπορίαν, πώς συνπαρχει ο οπτικός τη-
λέγραφος μετά του ηλεκτρικού, άπορίαν
εύλογον, διότι η ανακάλυψις του ηλεκ-
τρισμού και της ηλεκτρικής τηλεγραφίας,
ένος των σπουδαιοτέρων παραγόντων του
νεωτέρου πολιτισμού, δύναται να κριθῆ
ως ανατρέψασα πᾶν άλλο σύστημα, δη-
μιουργηθέν υπό την επίδρασιν πολιτισμού
ή ατελους ή εστερημένου του θετικού
πνεύματος των χρόνων ήμων. Εκ τούτου
όρμώμενοι, επιχειροῦμεν να παρασχωμεν
βραχείας σημειώσεις περί της καταστά-
σεως της οπτικής τηλεγραφίας πρό της
ανακαλύψεως της ηλεκτρικής και περί
της βελτιώσεως και χρησιμότητος αυτής
εν τοϊς καθ' ήμας χρόνοις.

Η οπτική τηλεγραφία είναι κληροδό-
τημα αρχαιοτάτων χρόνων. Η σύλληψις
της ιδέας της δια των άποστάσεων συν-
ενοήσεως δια σημείων φωτεινών ή άλ-
λων, δεν είναι τι δύσκολον. Εκ της ίσο-
ρίας δε μαθαίνομεν ότι πάντα τα εθνη
εποιοῦντο χρῆσιν σημείων προς διαβίβα-
σιν ειδήσεων, ιδίως εν καιρῷ πολέμου. Οι
'Εβραίοι κατά την εκ της Αιγύπτου έξο-
δον αυτών διέβησαν την έρημον, οδηγού-
μενοι υπό σπηλῶν πυρός. Οι Σίνοι
προήγγελλον τὰς επιδρομάς των έχθρι-
κῶν φυλῶν, αφροντες πυρσους επί των τει-
χῶν αυτών. 'Εν τῷ 'Αγαμέμνονι δε ο
Αϊσχύλος εξηγεί οὔτω τον τρόπον, καθ'
ὃν το άγγελμα της αλώσεως της Τροίας
μετεδόθη εις τὰς Μυκῆνας. Πυρσοί ήρθη-
σαν το πρώτον επί της 'Ιδης, του όρους,
ὕπερ ὑπέροικεται της Τροίας. Οι πυρσοί
οὔτοι διέδραμον την Λήμνον και το όρος
'Αθω, ανέλαμψαν επί των όρέων της
Ευβοίας και δια του Κιθαϊρωῶς και των
όρέων της Μεγαρίδος και Κορινθίας επέ-
σκηψαν εις τὰ άνάκτορα των 'Ατρείδων,
άλλ' οὔτοι εἰσιν οι μυθικοί, οὔτως ειπεῖν,
χρόνοι της οπτικής τηλεγραφίας.

'Επί του Πελοποννησιακού πολέμου
και βραδύτερον επί 'Ρωμαίων η λειτουρ-
γία αυτής ειχεν άποβῆ συστηματικώτε-
ρα, κατά πολλούς των 'Ελλήνων συγ-
γραφέων η ύπηρεσία εξετελεῖτο δια πυρ-
σῶν, αναπτομένων επί πύργων. Φαίνεται
δε εκ των σωζομένων λέξεων προς παρά-
τασιν των σχετικῶν έννοιῶν, ότι πράγ-
ματι ειχεν επιτευχθῆ τελειότης τις, ο
τηλεγραφητής λ. χ. έκαλεῖτο φρυκτωρός,
ο σταθμός φρυκτώριον και το τηλεγρά-
φημα πυρσαί. — Παρά 'Ρωμαίους τον
τρόπον τούτον της συγκοινωνίας εισήγα-
γεν ο 'Αννίβας, εὔτυχε δε και παρ' αυτοίς

οργανώσεώς τινος. Ο Πολύβιος περιγρά-
φει ως εξῆς το σύστημα, καθ' ὃ ανταπε-
κρίνοντο οι 'Ρωμαιοι. Κατ' άποσπασιν
ήγειροντο σκοπιαί, εν εκάστη δ' αὐτῶς
ὕπῃρχον πέντε τεμάχια ξύλου, έφ' ὃν ή-
σαν γεγραμμένα τὰ γράμματα του αλφα-
βήτου. 'Εκαστον τεμάχιον έφερε πέντε
γράμματα, πλην του τελευταίου ὅπερ έ-
φερε τέσσαρα. Ο τηλεγράφων σταθμός ήρε
το πρώτον δύο πυρσους προς ορειοδοποίη-
σιν, μετά δε τούτο το τηλεγράφημα συν-
ετιθετο οὔτω πυρσοί από του ενός μέ-
χρι των πέντε ανυψούμενοι προς άριστε-
ρά εδῆλουν τον αριθμόν των τεμαχίων
του ξύλου, οι προς τὰ δεξιὰ δ' ανυψού-
μενοι εσήμαινον την τάξιν του γράμματος.

'Εκτοτε η οπτική τηλεγραφία, διακο-
πίσασα επί μακρόν, επαναλαμβάνεται κατά
τους μεταξύ Τούρκων και Αυστριακῶν
πολέμους. Πολιορκουμένη πόλις τινος
ὕπο των Τούρκων, ὑπηρετῶν τις εν τῷ
Αυστριακῷ στρατῷ, ονόματι Σμιθ, αν-
θρῶπος πολύπλαγκτος και συγγραφεύς
περιηγήσεων, κατώρθωσε να συγκοινωνήσῃ
ή πολιορκουμένη πόλις μετά σώματος
Αυστριακού στρατού και να λυθῆ η πολ-
ιορκία.

Τὸν τελειότερον όμως τύπον εις την
οπτικήν τηλεγραφίαν έδωκαν οι Γάλλοι
άδελφοί Σάπ κατά την γαλλικήν επανά-
στασιν, κατώρθωσαν δε να κρατήσῃ οὔτω
το σύστημα αυτών, ὡστε εχρησίμευσεν
επί μακρόν ως όργανον της διοικήσεως
και των στρατιωτικῶν εργασιῶν. Το σύ-
στημα Σάπ ήν εν συντόμῳ τοιούτον, κα-
θετον ὑποστήριγμα ξύλινον έφερεν επί
της κορυφῆς αυτου τρία κινούμενα τεμά-
χια ξύλου και το μεν εν συνείχετο άμέ-
σως μετά το ὑποστήριγμα και έκα-
λεῖτο ρυθμιστής, τὰ δε δύο ἕτερα, κα-
λούμενοι δείκται συνήπτοντο μετά του
ρυθμιστοῦ κατά τὰ άκρα αυτου. Και τὰ
τρία δε τεμάχια κινούντο δια χορδῶν και
στροφάλου, εύρισκομένου εις την βάση
του ὑποστηρίγματος. Οι συνδυασμοί δε
των κινήσεων του ρυθμιστοῦ και των δει-
κτῶν άπετέλουν το αλφάβητον.

Τὸ πρώτον τηλεγράφημα, ὅπερ διεβι-
βάσθη δια του συστήματος τούτου άνήγ-
γειλε την άνάκτησιν πόλεως, ήν ειχε κυ-
ριεύσει ο Αυστριακός στρατός. Το τηλε-
γράφημα ανεγνώσθη, συνεδριαζούσης της
'Εθνικής Συνελεύσεως, υπό του Κερνώ,
το δ' άγγελμα, ως εικός, εγένετο δεκτόν
μετά παρατεταμένων χειροκροτημάτων
και μιᾶ φωνῆ πάντες εκηρύχθησαν ὑπέρ
της επινοήσεως, εγκαινισθείσης λαμπρῶς
ὕπερ της τιμῆς και της σωτηρίας της
Γαλλίας.

Τὸ σύστημα τούτο παρέμεινε λειτουρ-
γοῦν εν Γαλλίᾳ και επί του Διευθυντη-
ρίου και επί της Αυτοκρατορίας, εξέλιπε
δε μόνον μετά την ανακάλυψιν του ήλε-
κτρικού τηλεγράφου, εις δε μετά κάλην
ὕπεκυψεν. — Η δυσκολία μεθ' ης η αν-
θρώπινος φύσις αποδέχεται τὰς καινο-
τομίας δεν άπετέλεσεν εξαίρεσιν και εν
τη περιπτώσει ταύτη.

Αἱ μεγάλαι ανακαλύψεις του Βόλτα, του
'Ερστέδ και του 'Αραγῶ, αἱ ανακαλύψεις

δηλονότι της ηλεκτρικής στήλης και του
ηλεκτρομαγνητισμού εθεντο τὰ θεμέλια
της ηλεκτρικής τηλεγραφίας, ήτις ὅση
άτελής και αν ὑποτεθῆ κατά την εισα-
γωγὴν της, ὑπερείχε πολύ της εν χρῆσει
οπτικής, και όμως η αντίδρασις ὑπῆρξε
μεγίστη. Σοφοί καταγελῶνται σήμεραν
επί της πείσμονι συνηγορίᾳ αυτών ὑπέρ
του οπτικού τηλεγράφου και της τυφλῆ
καταφορῆς κατά συστήματος, οὔτινος η
ευεργετική επίδρασις επί του πολιτισμοῦ
είναι άναντίρρητος. — Τόση δ' επεδείχθη
στοργή εις το καθεστὸς, ὡστε προς εύ-
κολίαν της εισαγωγῆς εν Γαλλίᾳ, της ή-
λεκτρικής τηλεγραφίας, εδέξασε να συν-
διασθῆ το παλαιόν προς το νέον σύστη-
μα και επενοήθη το σύστημα, το γνω-
στόν ὑπο το ὄνομα Foy Breguet, συστημα
έχον την βάση ηλεκτρομαγνητικήν, αλλά
τὰ σημεῖα μη διαφέροντα των του συ-
στήματος Σάπ.

Η ηλεκτρική τηλεγραφία, τελειοποιή-
θεῖσα εις βαθμόν μέγιστον, κρατεῖ από
της εποχῆς εκείνης πανταχοῦ, εν ταϊς
ιδιωτικαῖς σχέσεσι, τη διοικήσει και τῷ
στρατῷ, αλλά και η οπτική δεν εγκατε-
λείθη τέλειον, ο διεθνῆς και ιδιαίτερος
κώδιξ εν τη ναυτικῇ, οι σηματοφόροι
παρά τὰς άκτάς, διευκολύνοντες την δια-
μοιβὴν των μετά των διερχομένων πλοίων
τηλεγραφημάτων και η στρατιωτικῆ τη-
λεγραφικῆ ὑπηρεσία εἰσι μαρτύρια ὑπέρ
της οπτικής τηλεγραφίας, δυναμένης εν
ώρισμέναις περιστάσεσι να παράσχη με-
γάλας ὑπηρεσίας.

Της οπτικής τηλεγραφίας εγένετο χρῆ-
σις κατά τον Κριμαϊκόν πόλεμον ως κυ-
ρίου στρατιωτικῶ συστήματος, της ή-
λεκτρικής περιορισθείσης εις την ὑπηρε-
σίαν μικροῦ ὑποβρυχίου καλωδίου, οὔτινος
ή ανακάλυψις ήν τότε πρόσφατος. — Μετά
τούτο έφαινετο ως μέλλουσα να εκλίπη
όλοσχερῶς εκ του στρατού, άλλ' ανέκυψε
κατά τον γαλλογερμανικόν πόλεμον. Οι
Πρώσοι κατά την πολιορκίαν του Βελ-

ΔΟΞΑ ΚΑΙ ΕΡΩΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 178)

ΣΤ'

Τὸ μέρος του σπηλαίου, εις ὃ εἰσῆλ-
θον μετά ταῦτα διεκρίνετο επαισθητῶς
των άλλων δια την ζωνρότητά του. Τὸ
εδαφος ήτο επεστρωμένον δια βρύων και
άχρων, λαμπτήρ δε τις άνηρητημένος εις
τον βράχον εφώτιζεν επαρκῶς την αιθου-
σαν καθ' ὅλον αὐτῆς το πλάτος και μή-
κος. 'Ενώπιον αυτών εκάθητο ο άγνω-
στος επί δέρματος 'Αρκτου' πλησίον του
εύρίσκετο σάθη και κέρας, παλαιός τις
δε πῖλος και ο φαίος μανδύας, δι' οὔ πρό
ὀλίγου ήτο περιτετυλιγμένος έκαινοτο επί
του εδάφους. 'Εφόρει δερμάτινον έσωκάρ-
διον χρώματος ὑπομέλανος και περισκε-
λιδα εκ χονδρού κυανῶ ἐριούχου, ένδυ-
μασίαν ήμιστά επιδεικτικῆν, καθιστῶσαν
ὅμως μέλλον καταφανῆ την βώμην του

φῶρ εποίησαντο χρῆσιν φῶτων πρασίμων
και ερυθρῶν. Οι δε Γάλλοι μετεχειρίσθη-
σαν φωτεινὰ σημεῖα κατά το αλφάβητον
του τηλεγραφικῶ συστήματος Μόρς. Εἶνε
γνωστὸν ότι το αλφάβητον του Μόρς ά-
ποτελεῖ ο συνδυασμὸς των στιγμῶν και
των γραμμῶν η του μακροῦ και του βρα-
χείου χρόνου. Τὸν αυτὸν δε συνδυασμόν
δυνάμεθα ν' άποτελωμεν δια λάμψεων σιγ-
μιαίων και λάμψεων διαρκειῶν τινος.

Εἰς τον γαλλον συνταγματάρχην Man-
gill ορείεται η ανακάλυψις ευφροστά-
του συστήματος, ὅπερ έχει οὔτω ὀρθο-
γώνιον κιβώτιον διαίρεται εις δύο ίσα
μέρη δια διαφράγματος, φέροντος μικρὰν
στρογγύλην ὀπῆν εν τῷ εσωτέρῳ διαμε-
ρισματι του κιβωτίου εὑρηται φακὸς κυρ-
τός, πρό της ὀπῆς δ' ὑπάρχει επίπωμα
κινούμενον επί άξονος οὔτως, ὡστε κα-
λύπτεται η διανοίγεται η ὀπῆ δια χει-
ριστηρίου. Τὸ δεύτερον διαχώριμα του
κιβωτίου περιέχει λυχνίαν και αντίλαμ-
πτῆρα. Τὸ εργαλειον δε ως νοεῖται οὔ-
τως έχον προώρισται να λειτουργῆ εν
νυκτί. 'Αρκεῖ δε να μεταδώσωμεν εις το
χειριστήριον κινήσεις μακρὰς η βραχείας,
ὅπως αναφανῶσι λάμψεις βραχείαι η μα-
κράι, παριστώσαι τὰς στιγμάς και τὰς
γραμμάς του αλφαβήτου Μόρς. Τηλεσκό-
πιον δε θεθειμένο εις το άκρον του κι-
βωτίου χρησιμεύει εις την άνεύρεσιν του
σταθμοῦ, μεθ' οὔ μέλλομεν ν' ανταποκρι-
θῶμεν. 'Αλλά το αὐτὸ εργαλειον δύνα-
ται να χρησιμεύσῃ και εν ήμέρᾳ, αντι-
καθιστάμενης της λυχνίας δια φακῶν,
συγκεντροῦντων τὰς ήλιακὰς ακτίνας εις
την ἐστίαν της λυχνίας και προστιθεμέ-
νων επιπέδων κατόπτρων.

'Εν 'Αλγερίᾳ πρό πολλῶν ἐτῶν ειχε
χρησιμοποίηθῃ ήλιογραφικόν σύστημα έ-
πινοηθέν υπό του Leseure, επιθεωρητοῦ
των τηλεγραφικῶν γραμμῶν. Τὸ αὐχμη-
ρόν και θερμόν του εδάφους καθίστα ά-
δύνατον την χρῆσιν του συστήματος Σάπ,
ἐνθ' ήτο ευκολώτατον να εκπέμπωνται

λάμψεις, αἰτίνες κατάλλήλως διευθυνό-
μεναι άπετέλουν συνδυασμούς σημείων.
Εἰς την άποστολήν των λάμψεων τού-
των τίθενται δρια μόνον το σφαιρικόν
σχημα της γῆς και η άπορροφήσις του
φωτός επί των παρά το εδαφος ατμοσφαι-
ρικῶν στρωμάτων. Τὸ εργαλειον είναι ά-
πλοῦν και ευχειριστόν, ὅπως κατορθού-
ται η συγκοινωνία κατά πάσαν ὥραν της
ήμέρας, γνωστοῦ όντος, ότι ο ήλιος κατά
την περι αυτών κινήσιν διαγράφει κύκλον
πῆρ τον πολικόν άξονα, τοποθετεῖται
κατά την πολικὴν διεύθυνσιν άξων, φέ-
ρον κατόπτρον, οὔτινος η καθέτος άπο-
τελεῖ μετά του άξονος γωνίαν έχουσαν
άναλογίαν τινὰ πρός την άπόστασιν του
ήλιου από του πόλου, ὡσάκις δε εὔτερο-
μένου του άξονος τούτου, η καθέτος του
κατόπτρου συναντᾶ τον ὕπο του ήλιου
κατεχόμενον μεσημβρινόν, άνισοακλω-
μένη δέσμη εκτοξεύεται πρός τον πόλον,
δευτερον δε κατόπτρον σταθερόν, οὔτινος
το κέντρον εύρίσκεται επί της προεκτά-
σεως του άξονος του πρώτου και οὔτινος
η διεύθυνσις είναι τοιαύτη, ὡστε αἱ ή-
λιακαἱ ακτίνες άντανακλῶνται πρός τον
άνταποκρινόμενον σταθμόν, συμπληροῦ το
εργαλειον.

'Επί της άρχῆς του Leseure ἕτερος
ηλεκτριστής ο Manse θεμελίωσε σύστη-
μα, ὅπερ εχρησιμοποίηθη υπό των 'Αγ-
γλων εις 'Αφγανιστάν. Τὸ μηχανήμα το-
ποθετεῖται επί ελαφροῦ τρίποδος, άποτε-
λεῖται δε εκ βάσεως δεχομένης ταχέως
ή βραδείας κινήσεως και εκ κατόπτρου,
ὑποστηριζομένου υπό στελέχους και άπο-
λήγοντος εις ήμικύκλιον, έφ' οὔ περι-
στρέφεται. Τὸ κατόπτρον φέρει ὀπῆν εν
τῷ κέντρῳ, δι' ης δυνάμεθα να σκοπεύω-
μεν εκ των ὀπισθεν τὰ πρό του κατό-
πτρου. 'Επί της βάσεως και εκ κατόπτρου,
χειριστήριον Μόρς συνδυεμένο πρός το
συγκεντρικόν κατόπτρον δια χαλυβδι-
νου στελέχους, δυναμένου να επιμη-
κύνεται η να σμικρύνηται κατά το δο-

σώματός του και την εύγένειαν των χα-
ρακτηριστικῶν αυτου. 'Εφαινετο ήλικίας
34 περίπου ἐτῶν η δε ὄψις του ήτο ευει-
δῆς και εύχάριστος, και τοι η άκμή της
νεότητός του ειχε καμψῆ εκ των κινδύ-
νων και κόπων, ὃ δε ατημέλητος πῶγων
του παρείχεν άγριότητα τινα εις την ὄ-
ψιν του.

Τὰς παρατηρήσεις ταύτας έκαμεν αυ-
τοστιγμῆι ο Γεώργιος, όταν ἔστη εις την
εἰσοδον του σπηλαίου.

— Καλῶς ὄρισται εις το άνάκτορόν
μου, Γεώργιε Στουρμφέδερ, άνεκραζεν ο
κάτοικος του σπηλαίου, εγερθείς δ' εἴτεινε
την χεῖρα εις τον νεανίαν και εγενεσεν
αὐτῷ να καθίσῃ επί δέρματος έριφίου.
Καλῶς ὄρισται. Πολύ καλά τὰ εσέφηθ
ο μουσικός μας, να σᾶς ὀδηγήσῃ εις το
ὕπόγειον τούτο και μοι προμήθευσῃ τό-
σον ευχάριστον συνακρόσφῃν. 'Ιωάννη,
μέχρι τούδε ήσο ο σταυλάρχης και ο καγ-
κελάριος ήμων, από τούδε σε προδιάζο-
μεν εις το αξίωμα του σκευοφύλακος και

του μεγάλου οινόχου. 'Ιδέ, εκει κάτω
εις την γωνίαν, ὑπάρχει μία λάγνηος και
νομίζω ότι έχει ακόμη ὀλίγον παλαιόν
οἶνον. Λάβε το κυνηγετικόν μου κύπελ-
λον, το μόνον επιτραπέζιον σκεῦος, ὅπερ
μας μένει σήμεραν, γέμισέ το, εως εἰκόνα
και πρόσφερε το εις τον έντιμον ζένον μας.

Ο Γεώργιος παρετήρησε μετ' εκπλή-
ξεως τον προγεγραμμένον. Εκ της κα-
ταδικούσης τον άτυχῆ άγνωστον τύ-
χης, εκ της άγρίας, ήν ἔζη, ζωῆς, και εκ
του μελαγχολικῶ ἄσματος, ὅπερ ειχεν
άκούσει, ο Γεώργιος προσεδόκα να εδη
άνθρωπον ανηιστάμενον μεν εις τὰς θυέλ-
λας της ζωῆς, άλλ' εκ πρώτης ὄψεως σο-
βαρόν και σκυθρωπὸν μάλιστα, άπ' έναν-
τίας δ' εύρίσκεν αυτον εὔθυμον και ήσυ-
χον, άστεινόμενον επί τη καταστάσει
του, ὡσει ειχε καταληφθῆ υπό καταγι-
δος εν τῷ κυνηγῷ και άναγκασθῆ να ζη-
τήσῃ καταφύγιον εις τι σπηλαιον. 'Εν
τούτοις, η θύελλα ήτις άπεδιώξεν αυτον
εκ του πύργου των πατέρων του ήτο σφο-

πολλοί γεγηρακότες οὐκ ἔχοντες ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνωσι. Τρεῖς εὐρύτατοι περίβολοι κύκλῳ τετειγασμένοι περιλαμβάνουσι τὸ φιλανθρωπικὸν τοῦτο κατὰστημα καὶ τὸν εἰρημένον ἀπὸ τοῦ ἁγίου Γεωργίου, χρησιμούντος ἀπὸ τοῦ 1868 ὡς νεκροταφεῖον τοῦ ἀνω μέρους τῆς πόλεως ὑπὸ τῆς ἐφορείας τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων τῆς πόλεως, τῆς ἐχοῦσης καὶ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ νοσοκομείου μετὰ τοῦ ναοῦ καρπουμένης δὲ τὰς μικρὰς προσόδους τοῦ νεκροταφεῖου καὶ τῆς πανηγύρεως πρὸς ὄφελος τῶν σχολῶν ἀγοράζονται ἀρνίον καὶ δύο αἰγίδια, εἰς τὰς τάσσονται ὡς ἄθλα τοῖς νικηταῖς, ἐν τῇ πελοδορμία ἧτις ἀρχεταὶ ἀμέσως μετὰ τὴν ἐπιτέλεσιν τῆς ἀρχιερατικῆς ἱερουργίας καὶ τοῦ μνημοσύνην τῆς πρώτης τῆς ἐορτῆς τοῦ ἁγίου Γεωργίου, καὶ ἐν τῇ παλῇ. Κατὰ τὸ 1882 εἰκοσι προσήλθον οἱ μέλλοντες ν' ἀγωνισθῶσιν εἰς τὸν δρόμον, ἐκ τούτων δὲ ἔχθρως ἰσχυρὸς τὸς νέος ὑπερέβλεπε τοὺς λοιποὺς συναγωνιζομένους αὐτῶ καὶ ἔλαβε παρὰ τῶν ἀγωνοθετῶν ἐφόρον προκαθεζομένην ἐν ἰδίῳ μέρει, μετὰ τοῦ ἀρχιερέως, τοῦ διοικητοῦ κτλ, τὸ τεταγμένον αὐτῷ ἄθλον, τὸ ἀρνίον, μετὰ τῶν εὐχῶν αὐτῶν. Τὸ πλῆθος ἦν πολὺ ἀμφοτέρων τῶν φύλων ὡς συνήθως καὶ τὸ πρῶν, ἀλλ' ἐν ταῖς μετὰ μεσημβρίαν ἐπαναληθθεῖσαι ἀγωνίσαι τοῦ τε δρόμου, καὶ τῆς πάλης, κατεῖχον πᾶν τὸ πεδίον καὶ τὸ ἐπὶ τῶν ἀνεμομύλων ὕψωμα, οὐ μόνον ἀνδρες γυναῖκες καὶ παιδία χριστιανῶν, ἀλλὰ καὶ ὀθωμανῶν, φίλων πολὺ τῆς πάλης. Ἐδόθη τὸ σημεῖον τῆς ἐναρξέως τοῦ δρόμου ὅστις προελάσεται τῶν ἄλλων ἀγῶνων,

ὡς καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις καὶ ἐκτελεῖτο εἰς τόπον ἐπιτάξειον, καλούμενον παρὰ μὲν τοῖς παλαιοῖς στάδιον ἀπὸ τοῦ μέτρου ἐν δὲ τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ καὶ ἀλλοῦ μείδαντι, (ἧτοι ἀνοικτὸν πεδίον.) Πάντες ἀπὸ τῆς ὑσπληγγοῦς ἤρξαντο νὰ τρέχῃσι φιλοτιμούμενοι τὸς πρότερους νὰ ἀφίκηται εἰς τὸ τέμμα, ὅπερ τῆς ἀφῆσεως εἰκοσάλεπτον ἀπέχετο, ὅπου δὴ ἀνεμένον πάντες ἀνεπομόνως οἱ θεαταὶ νὰ ἴδωσιν τὸν νέον αὐτῶν Ἀχιλλέα. Κατὰ τύχην καὶ ἐν τῷ μ. μ. τούτῳ δρόμῳ ὁ αὐτὸς νέος, ὅστις καὶ τὴν πρώτην ὑπερέβαλε τοὺς ἀνταγωνιστὰς αὐτοῦ, πρῶτος ἐπὶ τὸ τέμμα ἀφίκετο δρομαῖος, ἐνίκησεν, ὅτε στραφείς παρετήρησε τοὺς λοιποὺς ἀφεστῶτας ἐπὶ ἀναλόγως, πλέον ἢ ἑλασσόν, ὑπερήσθη μὲν αὐτός, σὺν αὐτῷ δὲ ἐπευφήμησαν καὶ οἱ φίλοι καὶ γνωρίζοντες αὐτὸν καὶ συγγενεῖς, εἴτα δὲ ἐδέξατο παρὰ τῶν ἀγωνοδικῶν ἐπευξαμένων τὸ εἰς ἑπτὰ πολλὰ καὶ τὸ δεύτερον ἄθλον, ἐν τῶν αἰγιδίων. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς τοῖς ἀγωνιζομένοις τὸν δρόμον, καὶ τὴν ἱπποδορμίαν, ὡς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, ἢ παρὰ τὸς νῦν τῶν θεατῶν παραθεσθέντες εἰς τὴν τῶν πληθυσίων πρὸς τὸ τέμμα ὅπως καὶ ἡ παρ' αὐτῶν τούτων χρῆσις ἀπάτης οἰασθῆναι ἢ δολιότητος πρὸς τὴν τῶν συναγωνιστῶν.

Τὸν δρόμον διεδέξατο ἀμέσως ἡ πάλη

χαίρεις α) ὁ κυρίως δρόμος, ὅτε ὁ ἀγωνίζομενος διέτρεχε τὸ στάδιον (600 πῶδας ἀπὸ τῆς ἀφετηρίας μέχρι τοῦ τέματος) β) ὁ δὲ ἰσχυρός, ὅτε ὁ ἐπὶ τὸ τέμμα ἀφίκετο πρὸς τὴν ἀφετηρίαν πάλιν ἐπανάκαμπτος καὶ ὁ δολιχός, ὅτε τρεῖς καὶ πλέον διέτρεχε τὸ στάδιον ἢ δολιχοδρόμος (πρὸς. Ὁ νόμος τ. Πολυδ. Γ, 146 περὶ τῶν ἑνομασιῶν καὶ περὶ τῶν ἀγωνιζομένων τὰ εἶδη τοῦ δρόμου).

ἢ «Ὅθεν μὲν ἀφίεται (οἱ ἀγωνισταὶ) ἀφῆσεως καὶ ὅσπερ γὰρ καὶ γραμμῆ καὶ βαλῆς... ἢνα δὲ παύονται τέλος καὶ τέρμα καὶ βατήρη». (Πολυδ. Ὁνομ. Γ, 147).

ἢ «Ὅστις ἐξέρχεται εἰς ἐκστρατεῖαν, ὑπέλαβεν ὁ Γεώργιος, πρῆπει ν' ἀποχαιρετίζῃ τὸν κόσμον. Εἶνε καλλίτερον βέλεια νὰ πίπτῃ τις πρὸ τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἐν μέσῳ θριαμβευτικῶν φωνῶν καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν συντρόφων του... Ἄλλὰ θ' ἀπέθνησκον εὐχάριτος, ἐὰν ὁ Θεὸς τὸ ἤθελεν, ὅπως ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τοῦ δουκοῦ τὰ κτυπήματα τῶν δολοφόνων του.

ὁ τόπος τῆς πάλης, ἡ παλαίστρα (καὶ κοινήτρα) ἦν ἀπαλὸς καὶ ἀμυδρῆς μόλις δὲ διεκρίνετο πρασίνῃ χλόῃ. Ἐν τῇ παλῇ προσήλθον παλισταὶ οὐ μόνον ὀρθόδοξοὶ ἀλλὰ καὶ ὀθωμανοί, οἵτινες ἀσμενίζουσι ταύτῃ καὶ εἰθισμένοι εἶναι εἰς τὸ παλαιεῖν, ὅπερ πολλοὶ καὶ ἴδιον ἔργον ἔχουσι. Δύο παλαισταὶ συλλαχόντες ἐν τῇ κοινήτρᾳ προσέρχονται γυμνοὶ μόνον περὶ τὴν ὄσφυν περιζώμα ὑπεζώσμένοι δερμάτινον, κόνει ἀηλιμμμένοι καὶ ἐλαίῳ κατὰ τὰ παρ' ἀρχαίοις εἰθισμένα καὶ ἀρχονται τοῦ τεχνικατοῦ τούτου καὶ παρουσίατοῦ τῶν ἀθλημάτων κατὰ Πλούταρχον, πακινιζούσης καὶ τῆς ἐγχωρίου μουσικῆς μετὰ τὴν πρώτην φιλόφρονα χειρονομίαν γινομένην μετ' ὀσμῆς συμπλέκονται: ἐκάτερος λαμβάνει παντοίας στάσεις καὶ σχήματα, ὅτε μὲν σφίγγει διὰ τῶν ἀγκυλῶν τὸν ἀνταγωνιστὴν, ὅτε δὲ ὠθεῖ καὶ αἶρει αὐτὸν καὶ πάντα μηχανάται ὅπως καταβάλλῃ τὸν ἀντίπαλον. Ἀναδείκνυται δὲ νικητὴς τῶν ἀνταγωνιζομένων ἐκεῖνος ὅστις τὸν ἀντίπαλον αὐτοῦ καταρρίψῃ ὑπίτιον, ἢ ἄλλως πως καταπονήσῃ αὐτὸν οὕτως ὥστε νὰ ὀμολογήσῃ τὴν ἧτταν αὐτοῦ ἀσπαζόμενος ἐν μέσῳ τῆς παλαίστρας τὴν δεξιῶν τοῦ νικητοῦ, ὅστις ἀνταποδίδει τὸ φιλῆμα κατὰ μέτωπον. Ὁ πρηνὴ καταρρίπτων τὸν ἀντίπαλον αὐτοῦ δὲν νικᾷ, ἀλλ' ὀφείλει νὰ πιεσθῇ αὐτὸν ἢ νὰ κυλισθῇ ἢ νὰ ἐλκύσῃ καὶ νὰ στενοχωρηθῇ οὕτως ὥστε νὰ ἐξαπλώσῃ αὐτὸν ἐν τῇ κόνει ὑπίτιον. Κατόπιν ἀπεχώρει ὁ ἠττώμενος, ἀντ' αὐτοῦ δὲ προέβαινεν ἕτερος ὅστις ἠγωνίζετο ἢ πρὸς τὸν ἦδη νικησάντα ἢ πρὸς ἕτερον, ὅτε ὁ νικητὴς ἀπεχώρει τῆς παλαίστρας ὅπως συλλέξῃ χρήματα (παλαίσι) ἐκ τοῦ θεωμένου πλήθους ἢ ἀναπαυθῆ, ὅπερ συνέβαινεν ὅτε ὁ ἀντίπαλος αὐτοῦ ὦν σισιβαρὸς καὶ ἰσχυρὸς μετὰ δυσχερείας κατεπονέτο μετὰ πάλην πολλάκις ἢ ἴμιον.

ἢ «Ἡ ἱππικὴ ἀσκῆσις τιμία καὶ ἀνδρικός, ὅταν συνετάχῃ τῇ Συμμαχίᾳ, τοιαῦτα δὲ ἐλέγοντο περὶ αὐτοῦ μετ' ἠττονος φειδοῦς καὶ ἐν τῷ στρατῷ. Ἄλλ' ἐν τῇ Μαρίᾳ εἶχε θερμὸν συνηγορον, γνωρίζετε δὲ ἴσως ὅτι χάρις εἰς τὰς παροτρύνσεις ἐκαίνης ἀπεσπάσθη ἐκ τῆς Συμμαχίας. Τὰ πράγματα τότε ἔλαβον ἀμέσως ἄλλην τροπήν, εἴτε διότι ἐκ φύσεως συμπαθεῖ πολὺ καὶ δὲν δύναμαι νὰ κατοχυρωθῶ ἔξω τινος ἀδικίας, εἴτε διότι διέγνωνα καλλίτερον τοὺς σκοποὺς τῶν Συμμαχῶν. Εἶδον ὅτι προχώραν πολὺ, διότι εἶνε φανερόν ὅτι ἡ Συμμαχία δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ διαζῆ τὸν δούκα ἀπὸ τὰ κτήματά του καὶ τὸν θρόνον του, ὅπως κρημνίσῃ αὐτὸν εἰς τὴν δυστυχίαν. Τότε ὁ δούξ ἐκέκδησε πολὺ εἰς τὴν συνειδήσιν μου. Ὁ ἀδύνατος ν' ἀποπειραθῆ μίαν ἀκόμη μάχην ἀλλὰ δὲν ἠθέλησε νὰ ἐκθέσῃ τὸ αἷμα τῶν Βυρτεμβεργίων εἰς ἐγκρίρημα τόσοον κινδυνώδες. Ὁ ἀδύνατος νὰ συλλέξῃ καταναγκαστικῶς χρήματα παρὰ τῶν ὑπηκόων του, ὅπως μεταμα-

ΔΟΞΑΣΙΑΙ ΚΡΗΤΩΝ
ΠΕΡΙ ΧΑΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΑΙΔΟΥ

Εἶκον τοῦ Χάρωνος.—Ὁπισκοπῆς τοῦ Χάρωνος.—Ἰνδάλματα.—Τὰ κατὰ τὴν ψυχοργίαν.—Τὰ μετὰ θάνατον.—Περιγραφή τοῦ Ἄδου.—Μακαρισμοὶ καὶ ἔρκοι.—Προλήψεις.

Εἶκον τοῦ Χάρωνος.—Ὁ Χάρων γενικῶς ὑποτιθεσθαι ἀνθρωπόμορφος, σιελωδῶς καὶ μύστος· διὸ ἐπὶ πραγμάτων λίαν σκοτεινῶν καὶ μελανῶν εὐρηται τὸ «μαυρίζεαι ὡς ἂν τὸν Χάρων». Εὐφρανταστος ἀπεικόνισις τῆς μορφῆς, δυνάμεως, ἐνεργείας καὶ διατρίβης αὐτοῦ εἰς τε τὸν ἐπάνω κόσμον καὶ εἰς τὸν κάτω εὐρηται εἰς τὴν ἀνεξάντλητον πηγὴν τῆς δημῶδους κρητικῆς ποιήσεως. Οὕτως ἐν ἀσματικῷ παρίσταται καθήμενος εἰς τόπον ὑψηλόν, θεώμενος τὸν κόσμον καὶ καυχώμενος

Πὰ ἰδὲ σῆθηα τὰ ῥήματα
κι' αὐλαῖς π' ἀρχιζώσασα,
κι' ἀδέρφ' ἄπο ἑχέμωρα,
ποῦ ἴσαν ἀγαπημένα...

πολλάκις καταδιώκων τὸν ἄνθρωπον ἀλλ' ἀδυνατῶν νὰ συλλάβῃ αὐτόν, ὡς εἰς τὸ ἄσμα

ἢ «Ὅμορφον νηὸν ἐξύγωνεν ὁ Χάρων ἐς τὴν μαδάρη.
Ἦτον ὁ νηὸς ὀφλιγωρός,
κι' ὁ Χάρων κούρασμένος,
κι' ἐσφύριζε κι' ἐχούθιζεν
ὁ Χάρων τοῦ στρατιώτη
στρατιῶν ἀνήμενε κι' ἐμὲ
νὰ κηνιαύμεν ὀμαδί!
Χάρων φοβοῦμαι σε πολλὰ...

ἐλευθέρῳ προσήκουσα ἔτελετο ἵππῳ κέλῃτι. Καὶ ἡ πάλη ἦν ἐν τιμῇ, ὡς ἀγὼν τοῦ πεντάθλου. Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἦν ὀρθὴ πάλη, καὶ κύλισσις, ὅτε κυλιόμενοι ἐπάλαιον. Ἀλλὰ παρ' ἡμῶν ἐτηρήθη ἡ πάλη ἀναμιζ' συμπλέκεται καὶ κυλιόμεται ἐν τῇ κόνει, ὡς ὁ ἀπαυθῆς ὁ ἕτερος, ἢ πῆση, ὡς εἶπομεν, ὑπίτιον («Ἄλλως φρονεῖ δ' κ. θ. Βενιζέλος πρὸς τὰ περὶ πάλης λεγόμενα αὐτοῦ ἐν σελ. 100 τοῦ περὶ ἰδίωτικῶ βίου τῶν Ἀρχαίων, ἀπερ ἡμεῖς τοὺς ἀρχαίους δὲν παραδεχόμεθα, ἐκτός ἐὰν τελῶνται ἀλλοχρῶ ἰδίᾳ ἢ τε ὀρθῇ καὶ ἡ κύλισσις. Ἄλλ' ἐν Ἠπειρῷ π. χ. πάλη οὐδέποτε ὑπάρχει, ὡς καὶ ἐν Θεσσαλίᾳ, ἀγῶν δὲ εἰ ἐν Μακεδονίᾳ γίνεται.

ἢ «Ὅστις ἐξέρχεται εἰς ἐκστρατεῖαν, ὑπέλαβεν ὁ Γεώργιος, πρῆπει ν' ἀποχαιρετίζῃ τὸν κόσμον. Εἶνε καλλίτερον βέλεια νὰ πίπτῃ τις πρὸ τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἐν μέσῳ θριαμβευτικῶν φωνῶν καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν συντρόφων του... Ἄλλὰ θ' ἀπέθνησκον εὐχάριτος, ἐὰν ὁ Θεὸς τὸ ἤθελεν, ὅπως ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τοῦ δουκοῦ τὰ κτυπήματα τῶν δολοφόνων του.

ἢ «Ὅστις ἐξέρχεται εἰς ἐκστρατεῖαν, ὑπέλαβεν ὁ Γεώργιος, πρῆπει ν' ἀποχαιρετίζῃ τὸν κόσμον. Εἶνε καλλίτερον βέλεια νὰ πίπτῃ τις πρὸ τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἐν μέσῳ θριαμβευτικῶν φωνῶν καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν συντρόφων του... Ἄλλὰ θ' ἀπέθνησκον εὐχάριτος, ἐὰν ὁ Θεὸς τὸ ἤθελεν, ὅπως ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τοῦ δουκοῦ τὰ κτυπήματα τῶν δολοφόνων του.

ἢ «Ὅστις ἐξέρχεται εἰς ἐκστρατεῖαν, ὑπέλαβεν ὁ Γεώργιος, πρῆπει ν' ἀποχαιρετίζῃ τὸν κόσμον. Εἶνε καλλίτερον βέλεια νὰ πίπτῃ τις πρὸ τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἐν μέσῳ θριαμβευτικῶν φωνῶν καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν συντρόφων του... Ἄλλὰ θ' ἀπέθνησκον εὐχάριτος, ἐὰν ὁ Θεὸς τὸ ἤθελεν, ὅπως ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τοῦ δουκοῦ τὰ κτυπήματα τῶν δολοφόνων του.

ἢ «Ὅστις ἐξέρχεται εἰς ἐκστρατεῖαν, ὑπέλαβεν ὁ Γεώργιος, πρῆπει ν' ἀποχαιρετίζῃ τὸν κόσμον. Εἶνε καλλίτερον βέλεια νὰ πίπτῃ τις πρὸ τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἐν μέσῳ θριαμβευτικῶν φωνῶν καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν συντρόφων του... Ἄλλὰ θ' ἀπέθνησκον εὐχάριτος, ἐὰν ὁ Θεὸς τὸ ἤθελεν, ὅπως ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τοῦ δουκοῦ τὰ κτυπήματα τῶν δολοφόνων του.

ῥώσῃ τὰς χεῖρας, ἢνα τὸν ἀφαιρέσῃ τὴν ψυχὴν, ἀλλ' ὁ νέος καρτερόψυχος ἀρνηθεὶς προσεκάλεσε τὸν Χάρωνα εἰς μονομαχίαν ἐντὸς σιδήρου ἀλωνίου· συνήθη λοιπὸν μεταξύ αὐτῶν πάλη πεισματώδης

Κι' ἐνθὰ βολαῖς τὸν ἔβαλεν
ὁ νηὸς τὸ χάρω κάτω.
Κι' ἀπάνω εἰς τὸ ἐνθὰ βολαῖς
τοῦ Χάρω κακοφάνη,
πιάνει τὸν νηὸ ἅπ' τὰ μαλλιά
χάμα τὸν γονατίζεαι.
Ἄρες με χάρ' ἅπ' τὰ μαλλιά
καὶ πιάσ' μ' ἀπὸ τὰ χέρια
καὶ τοσεσὰ μου δείχῃ· γὰ
πᾶς εἰν' τὰ παλληκάρια...

ἢ «Ὅστις ἐξέρχεται εἰς ἐκστρατεῖαν, ὑπέλαβεν ὁ Γεώργιος, πρῆπει ν' ἀποχαιρετίζῃ τὸν κόσμον. Εἶνε καλλίτερον βέλεια νὰ πίπτῃ τις πρὸ τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἐν μέσῳ θριαμβευτικῶν φωνῶν καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν συντρόφων του... Ἄλλὰ θ' ἀπέθνησκον εὐχάριτος, ἐὰν ὁ Θεὸς τὸ ἤθελεν, ὅπως ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τοῦ δουκοῦ τὰ κτυπήματα τῶν δολοφόνων του.

ἢ «Ὅστις ἐξέρχεται εἰς ἐκστρατεῖαν, ὑπέλαβεν ὁ Γεώργιος, πρῆπει ν' ἀποχαιρετίζῃ τὸν κόσμον. Εἶνε καλλίτερον βέλεια νὰ πίπτῃ τις πρὸ τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἐν μέσῳ θριαμβευτικῶν φωνῶν καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν συντρόφων του... Ἄλλὰ θ' ἀπέθνησκον εὐχάριτος, ἐὰν ὁ Θεὸς τὸ ἤθελεν, ὅπως ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τοῦ δουκοῦ τὰ κτυπήματα τῶν δολοφόνων του.

ἢ «Ὅστις ἐξέρχεται εἰς ἐκστρατεῖαν, ὑπέλαβεν ὁ Γεώργιος, πρῆπει ν' ἀποχαιρετίζῃ τὸν κόσμον. Εἶνε καλλίτερον βέλεια νὰ πίπτῃ τις πρὸ τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἐν μέσῳ θριαμβευτικῶν φωνῶν καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν συντρόφων του... Ἄλλὰ θ' ἀπέθνησκον εὐχάριτος, ἐὰν ὁ Θεὸς τὸ ἤθελεν, ὅπως ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τοῦ δουκοῦ τὰ κτυπήματα τῶν δολοφόνων του.

ἢ «Ὅστις ἐξέρχεται εἰς ἐκστρατεῖαν, ὑπέλαβεν ὁ Γεώργιος, πρῆπει ν' ἀποχαιρετίζῃ τὸν κόσμον. Εἶνε καλλίτερον βέλεια νὰ πίπτῃ τις πρὸ τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἐν μέσῳ θριαμβευτικῶν φωνῶν καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν συντρόφων του... Ἄλλὰ θ' ἀπέθνησκον εὐχάριτος, ἐὰν ὁ Θεὸς τὸ ἤθελεν, ὅπως ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τοῦ δουκοῦ τὰ κτυπήματα τῶν δολοφόνων του.

ἢ «Ὅστις ἐξέρχεται εἰς ἐκστρατεῖαν, ὑπέλαβεν ὁ Γεώργιος, πρῆπει ν' ἀποχαιρετίζῃ τὸν κόσμον. Εἶνε καλλίτερον βέλεια νὰ πίπτῃ τις πρὸ τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἐν μέσῳ θριαμβευτικῶν φωνῶν καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν συντρόφων του... Ἄλλὰ θ' ἀπέθνησκον εὐχάριτος, ἐὰν ὁ Θεὸς τὸ ἤθελεν, ὅπως ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τοῦ δουκοῦ τὰ κτυπήματα τῶν δολοφόνων του.

ἢ «Ὅστις ἐξέρχεται εἰς ἐκστρατεῖαν, ὑπέλαβεν ὁ Γεώργιος, πρῆπει ν' ἀποχαιρετίζῃ τὸν κόσμον. Εἶνε καλλίτερον βέλεια νὰ πίπτῃ τις πρὸ τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἐν μέσῳ θριαμβευτικῶν φωνῶν καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν συντρόφων του... Ἄλλὰ θ' ἀπέθνησκον εὐχάριτος, ἐὰν ὁ Θεὸς τὸ ἤθελεν, ὅπως ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τοῦ δουκοῦ τὰ κτυπήματα τῶν δολοφόνων του.

ἢ «Ὅστις ἐξέρχεται εἰς ἐκστρατεῖαν, ὑπέλαβεν ὁ Γεώργιος, πρῆπει ν' ἀποχαιρετίζῃ τὸν κόσμον. Εἶνε καλλίτερον βέλεια νὰ πίπτῃ τις πρὸ τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἐν μέσῳ θριαμβευτικῶν φωνῶν καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν συντρόφων του... Ἄλλὰ θ' ἀπέθνησκον εὐχάριτος, ἐὰν ὁ Θεὸς τὸ ἤθελεν, ὅπως ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τοῦ δουκοῦ τὰ κτυπήματα τῶν δολοφόνων του.

ἢ «Ὅστις ἐξέρχεται εἰς ἐκστρατεῖαν, ὑπέλαβεν ὁ Γεώργιος, πρῆπει ν' ἀποχαιρετίζῃ τὸν κόσμον. Εἶνε καλλίτερον βέλεια νὰ πίπτῃ τις πρὸ τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἐν μέσῳ θριαμβευτικῶν φωνῶν καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν συντρόφων του... Ἄλλὰ θ' ἀπέθνησκον εὐχάριτος, ἐὰν ὁ Θεὸς τὸ ἤθελεν, ὅπως ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τοῦ δουκοῦ τὰ κτυπήματα τῶν δολοφόνων του.

ἢ «Ὅστις ἐξέρχεται εἰς ἐκστρατεῖαν, ὑπέλαβεν ὁ Γεώργιος, πρῆπει ν' ἀποχαιρετίζῃ τὸν κόσμον. Εἶνε καλλίτερον βέλεια νὰ πίπτῃ τις πρὸ τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἐν μέσῳ θριαμβευτικῶν φωνῶν καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν συντρόφων του... Ἄλλὰ θ' ἀπέθνησκον εὐχάριτος, ἐὰν ὁ Θεὸς τὸ ἤθελεν, ὅπως ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τοῦ δουκοῦ τὰ κτυπήματα τῶν δολοφόνων του.

ἢ «Ὅστις ἐξέρχεται εἰς ἐκστρατεῖαν, ὑπέλαβεν ὁ Γεώργιος, πρῆπει ν' ἀποχαιρετίζῃ τὸν κόσμον. Εἶνε καλλίτερον βέλεια νὰ πίπτῃ τις πρὸ τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἐν μέσῳ θριαμβευτικῶν φωνῶν καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν συντρόφων του... Ἄλλὰ θ' ἀπέθνησκον εὐχάριτος, ἐὰν ὁ Θεὸς τὸ ἤθελεν, ὅπως ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τοῦ δουκοῦ τὰ κτυπήματα τῶν δολοφόνων του.

ἢ «Ὅστις ἐξέρχεται εἰς ἐκστρατεῖαν, ὑπέλαβεν ὁ Γεώργιος, πρῆπει ν' ἀποχαιρετίζῃ τὸν κόσμον. Εἶνε καλλίτερον βέλεια νὰ πίπτῃ τις πρὸ τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἐν μέσῳ θριαμβευτικῶν φωνῶν καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν συντρόφων του... Ἄλλὰ θ' ἀπέθνησκον εὐχάριτος, ἐὰν ὁ Θεὸς τὸ ἤθελεν, ὅπως ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τοῦ δουκοῦ τὰ κτυπήματα τῶν δολοφόνων του.

ἢ «Ὅστις ἐξέρχεται εἰς ἐκστρατεῖαν, ὑπέλαβεν ὁ Γεώργιος, πρῆπει ν' ἀποχαιρετίζῃ τὸν κόσμον. Εἶνε καλλίτερον βέλεια νὰ πίπτῃ τις πρὸ τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἐν μέσῳ θριαμβευτικῶν φωνῶν καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν συντρόφων του... Ἄλλὰ θ' ἀπέθνησκον εὐχάριτος, ἐὰν ὁ Θεὸς τὸ ἤθελεν, ὅπως ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τοῦ δουκοῦ τὰ κτυπήματα τῶν δολοφόνων του.

ἢ «Ὅστις ἐξέρχεται εἰς ἐκστρατεῖαν, ὑπέλαβεν ὁ Γεώργιος, πρῆπει ν' ἀποχαιρετίζῃ τὸν κόσμον. Εἶνε καλλίτερον βέλεια νὰ πίπτῃ τις πρὸ τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἐν μέσῳ θριαμβευτικῶν φωνῶν καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν συντρόφων του... Ἄλλὰ θ' ἀπέθνησκον εὐχάριτος, ἐὰν ὁ Θεὸς τὸ ἤθελεν, ὅπως ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τοῦ δουκοῦ τὰ κτυπήματα τῶν δολοφόνων του.

ἢ «Ὅστις ἐξέρχεται εἰς ἐκστρατεῖαν, ὑπέλαβεν ὁ Γεώργιος, πρῆπει ν' ἀποχαιρετίζῃ τὸν κόσμον. Εἶνε καλλίτερον βέλεια νὰ πίπτῃ τις πρὸ τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἐν μέσῳ θριαμβευτικῶν φωνῶν καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν συντρόφων του... Ἄλλὰ θ' ἀπέθνησκον εὐχάριτος, ἐὰν ὁ Θεὸς τὸ ἤθελεν, ὅπως ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τοῦ δουκοῦ τὰ κτυπήματα τῶν δολοφόνων του.

ἢ «Ὅστις ἐξέρχεται εἰς ἐκστρατεῖαν, ὑπέλαβεν ὁ Γεώργιος, πρῆπει ν' ἀποχαιρετίζῃ τὸν κόσμον. Εἶνε καλλίτερον βέλεια νὰ πίπτῃ τις πρὸ τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἐν μέσῳ θριαμβευτικῶν φωνῶν καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν συντρόφων του... Ἄλλὰ θ' ἀπέθνησκον εὐχάριτος, ἐὰν ὁ Θεὸς τὸ ἤθελεν, ὅπως ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τοῦ δουκοῦ τὰ κτυπήματα τῶν δολοφόνων του.

ἢ «Ὅστις ἐξέρχεται εἰς ἐκστρατεῖαν, ὑπέλαβεν ὁ Γεώργιος, πρῆπει ν' ἀποχαιρετίζῃ τὸν κόσμον. Εἶνε καλλίτερον βέλεια νὰ πίπτῃ τις πρὸ τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἐν μέσῳ θριαμβευτικῶν φωνῶν καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν συντρόφων του... Ἄλλὰ θ' ἀπέθνησκον εὐχάριτος, ἐὰν ὁ Θεὸς τὸ ἤθελεν, ὅπως ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τοῦ δουκοῦ τὰ κτυπήματα τῶν δολοφόνων του.

ἢ «Ὅστις ἐξέρχεται εἰς ἐκστρατεῖαν, ὑπέλαβεν ὁ Γεώργιος, πρῆπει ν' ἀποχαιρετίζῃ τὸν κόσμον. Εἶνε καλλίτερον βέλεια νὰ πίπτῃ τις πρὸ τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἐν μέσῳ θριαμβευτικῶν φωνῶν καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν συντρόφων του... Ἄλλὰ θ' ἀπέθνησκον εὐχάριτος, ἐὰν ὁ Θεὸς τὸ ἤθελεν, ὅπως ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τοῦ δουκοῦ τὰ κτυπήματα τῶν δολοφόνων του.

ἢ «Ὅστις ἐξέρχεται εἰς ἐκστρατεῖαν, ὑπέλαβεν ὁ Γεώργιος, πρῆπει ν' ἀποχαιρετίζῃ τὸν κόσμον. Εἶνε καλλίτερον βέλεια νὰ πίπτῃ τις πρὸ τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἐν μέσῳ θριαμβευτικῶν φωνῶν καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν συντρόφων του... Ἄλλὰ θ' ἀπέθνησκον εὐχάριτος, ἐὰν ὁ Θεὸς τὸ ἤθελεν, ὅπως ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τοῦ δουκοῦ τὰ κτυπήματα τῶν δολοφόνων του.

ἢ «Ὅστις ἐξέρχεται εἰς ἐκστρατεῖαν, ὑπέλαβεν ὁ Γεώργιος, πρῆπει ν' ἀποχαιρετίζῃ τὸν κόσμον. Εἶνε καλλίτερον βέλεια νὰ πίπτῃ τις πρὸ τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἐν μέσῳ θριαμβευτικῶν φωνῶν καὶ περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν συντρόφων του... Ἄλλὰ θ' ἀπέθνησκον εὐχάριτος, ἐὰν ὁ Θεὸς τὸ ἤθελεν, ὅπως ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τοῦ δουκοῦ τὰ κτυπήματα τῶν δολοφόνων του.

ἢ «Ὅστις ἐξέρχεται εἰς ἐκστρατεῖαν, ὑπέλαβεν ὁ Γεώργιος, πρῆπει ν' ἀποχαιρετίζῃ τὸν κόσμον. Εἶνε καλλίτερον βέλεια νὰ πί

— Χαρήτε νηοί, χαρήτε νηαίς, χαρήτε παλλη-
 [κάρια,
 Μάγω του χάρου του 'θαλα σίδερα 'ς τὰ ποδάρια.
 — Νά ἤμουν νηος κι' ἀπάντρευτος κι' ἄξιος και
 [παλληκάρη,
 Ποτέ δὲν ἐφοβούμους ὁ χάρος νὰ μὲ πάρη.

ΟΠΑΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΧΑΡΩΝΟΣ.—Τὴν ἐπο-
 χὴν, καθ' ἣν ἀποθνήσκουσιν ὀλίγοι φέρε-
 ται παρὰ τῷ λαῷ πέρνει κοινκιστοὺς ἢ
 κοινκίσει διαρκούσης δ' ἐπιδημίας θανα-
 τηφόρου δεκατίλει ἢ ἔφαγε, ἐθέρισε πολ-
 λούς. Ὁ χάρων φαίνεται ἀρεσκόμενος
 πλείονον εἰς τὴν βρωίαν τοῦ τρυφεροῦ
 κρέατος, διὸ εὐρηται «τὰ εὐμορφα καὶ ἔ-
 ζυπνα παιδιὰ λένε πὼς εἶν' τοῦ χάρου»
 ἄτινα ἀποτελοῦσι «τοῦ χάρου θροφάρια».
 Ἐνῶ δὲ συγκαίει ἀπαντὰ ἐθέρισε τοῦ
 χάρου τοῦ θρεπνίου ἐν τοῖς ἄσμοσι δὲν
 ἀναφέρειται θρεπανηφόρος, ἀλλὰ τρυγη-
 τῆς, ὡς καὶ ἐν διστίχῳ, καθ' ὃ

«Ὁ κόσμος εἶν' ἓνας μπαξὲς καὶ μετὰ τὰ πω-
 [ρικὰ του,
 κι' ὁ χάρος εἶναι τρυγητῆς καὶ πέρνει μὰς
 [κοντά του».
 ἐνίοτε ἐγχοφόρος, ὡς ἀνωτέρω εἶδομεν ἐ-
 κοπάρει πρὸς δ' ἐν τῷ ἄσμοτι, καθ' ὃ
 ἐκονήγει τὸν στρατιώτην, ἐρωτώμενος
 μακρόθεν τί τῷ κομίζει καὶ τὸν κράζει
 νὰ σταματήσῃ, ἀπαντᾷ

«βαστῶ σου ντάργα καὶ σπαθὶ
 κοντάρι καὶ δοξάρι».
 καὶ ἄλλοτε μαχαροφόρος, ὡς εἰς διστι-
 χον, ἐν ᾧ ὁ χάρων φοβερίζει γραϊκὸν ὡς
 ἀκολούθως
 «Σώπαινε γρὰ τὰ λόγια σου καὶ πάψε τὸ θυμὸ
 [σου
 Μὴ σύρω τὸ μαχαίρι μου καὶ κόψω τὸν λαίμω
 σου».

καὶ εἰς τὸ ἀνέκδοτον μυρολόγιον
 «Γυιέ μου ποῦ σ' ἦρ' ὁ χάρωντας
 κι' ἔμαχαιρόσπαξέ σε;
 Ἄν σ' ἦρ' ἔρχε 'ς τὰ πρόβατα
 νὰ τὰ ζεσαφάρωπ' ἄν σ' εὐρηκε 'ς τὰ μέλι μας
 πληρὸ νὰ μὴ τὸ κλαδέψω
 ἄν σ' εὐρηκε 'ς τὴν γειτονιά
 νὰ μὴ τὴν χαιρέτσω
 ἄν σ' εὐρηκε 'ς τὴν ἐκκλησιά

νὰ μὴ τὴν λουτρούσω.
 Μάνα λουτρούγα ἐκκλησιαίς
 χεραῖτα τοὺς γειτόνους,
 μὰ μένα μ' ἦρε ὁ χάρωντας
 'ς τὰ ὄρη ποῦ περπάτου!

Ἄξιοσημείωτον, ὅτι οἱ κάτοικοι τινῶν
 ἐκ τῶν ὀρεινότερων χωρίων τῆς Κρήτης
 εἰς ἐνδείξειν βαθέος πένθους ζεσαφάρω-
 ρουσι τὰ πρόβατα, ἣτοι ἀφαιροῦσι τοῦ
 λαίμου αὐτῶν τοὺς χαλκίνας κωδωνί-
 σκους, τὰ λέρια αἱ δὲ γυναῖκες εἰς ση-
 μεῖον πένθους κείρονται τὰς κόμας, ἔθος,
 ὅπερ κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους ἦν ἐν
 χρῆσει καὶ παρὰ τοῖς ἀνδράσιν, ὅπως οἱ
 Ἀργοναῦται ἐκτείναντες πολλούς, μεθ'
 ὧν καὶ Κύκλιον, μεθ' ἡμέραν, ὡς ἔγνω-
 σαν, ἀποδύμενοι τὰς τε κόμας ἐκείραν-
 το, καὶ τὸν Κύκλιον πολυτελῶς ἔθαψαν.
 Ἄλλως τε λίαν σύνθητες ἀνάθημα τοῖς
 θεοῖς ἦσαν αἱ τῆς κόμης ἀπαρχαί, καὶ ὁ
 Παισανίας εἶδεν ἐν Τισάνη ἀγαλμα τῆς
 Ὑγιείας «κεκαλυμμένην ὄλον ταῖς αὐτῷ
 ἀφιερωμέναις κόμας τῶν γυναικῶν.»

Καὶ ἐν ἄλλῳ μνηύματι ἀναφερόμεναι
 δὴθεν οἱ νεκροὶ πρὸς τοὺς ζῶντας ἐξαι-
 τοῦνται νὰ τοῖς ἀποσταλῶσιν «ἄρματα,
 σάβτες καὶ κοντάρια» ὅπλα δηλ. ὁμοία
 τοῖς τοῦ χάρωνος διὰ νὰ τὸν πολεμήσωσι.

ΙΝΔΑΜΑΤΑ.—Δοξάζουσιν, ὅτι ὁ ἐπι-
 θανατικῶς ἀσθενῶν ἐμφανίζεται μικρότερον
 τοῦ θανάτου εἰς τοὺς οἰκείους καὶ συγ-
 γενεῖς, εἰς τὸν τρόπον καὶ τόπον ἀκατάληπτον,
 εἴτα ἀοράτως μεταβαίνειν παρ' αὐτοῖς
 κτυπᾷ, θορυβεῖ, ποιεῖ σημεῖα ἀπροσδό-
 κητα, ἐξηγουμένα ὡς οἰωνὸς θανάτου. Οὐ
 μόνον δὲ προφηγομένης ἀλλὰ καὶ ἐπι-
 τρεῖς κατὰ συνέθειαν ἡμέρας μετὰ θάνα-
 τον ἐξετάζουσιν οἱ συγγενεῖς καὶ οἰκείοι
 σημεῖα διάφορα, καὶ τὸν ἐλάχιστον θύ-
 ρυδον ἀποδίδοντες εἰς ἐπίσκεψιν τῆς ψυ-
 χῆς, ἢ τοῦ ἰνδάμματος, ἢ ὡς κοινῶς λέ-
 γεται, τοῦ ἐντόματος τοῦ θανόντος, ὅ-
 περ ἄλλως τε ουδεμίαν γίνεσθαι βλάβης
 πρόξενον τοῖς ἀνθρώποις. Καὶ ἐπειδὴ ὁ
 πάρχει ἢ ἀκράδαντος πεποιθήσις τῆς ἐπι-

σκέψεως τῆς ψυχῆς, εἴθισται νὰ θέτωσι
 παρὰ τὴν κλίνην, ἐφ' ἧς ὁ ἀνθρώπος ἐξ-
 εψύχων, ἀκοίμητον φῶς καὶ ποτήριον
 ὕδατος, ἐξ οὗ πίνει ἢ ψυχὴ ἐπανερχο-
 μένη· ἐὰν δ' ἐξ ἀπροσεξίας ἤθελε πῆρι τις
 ἐξ αὐτοῦ, ἀποκτὰ τὴν ἰδιότητα νὰ προ-
 βλέπῃ φαντασιωδῶς τοὺς μέλλοντας νὰ
 τελευτήσωσι πολὺ πρὸ τοῦ θανάτου.

ΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΨΥΧΟΡΡΑΓΙΑΝ.—Ψυχορ-
 ραγοῦντες οἱ καλοὶ ἄνθρωποι βλέπουσιν
 ἐνώπιον αὐτῶν ἀγγέλους φάλλοντας καὶ
 νήπια λαμπαδηφόρα, τὸσφ πλείοντα ὅσφ
 πολλὰ ἐθάπτισαν· βασανίζονται δ' ὀλι-
 γώτερον τῶν κακῶν, περὶ ὧν, ἀγωνιών-
 των ἐπὶ πολὺ εἰς τὰς ὑστάτας τοῦ βίου
 στιγμὰς, λέγουσιν, ὅτι *Ἐαγγελλοῦνται*
 δι' ὅσα κακὰ ἐν τῷ βίῳ διεπράξαν. Ἐ-
 πειδὴ δὲ πολλὰκις καταρῶνται τοὺς ἐγ-
 κληματοῦντας νὰ μὴ ξεψυχήσωσιν ἂν δὲν
 ὁμολογήσωσι τὰς πράξεις αὐτῶν, βλέπον-
 τες οἱ οἰκείοι τὴν παράτασιν τῆς ψυχορ-
 ραγίας τιθέασιν ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον
 τοῦ θνήσκοντος τὰ *ζυγάλετρα* ἣτοι τὸν
 ζυγὸν καὶ τὸ ἄροτρον, ἢ *ἐλαφροῦς* ἢ
 ψυχὴ καὶ ἀπαλλαγὴ ταχέως τῆς τυραν-
 νίας· ἕνεκα τούτου ἢ κλοπὴ τοῦ ζυγοῦ
 θεωρεῖται μέγα ἁμάρτημα.

ΤΑ ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ.—Ἐκ προλήψεως
 πρέπει νὰ μείνῃ ὁ νεκρὸς μία νύκτα ἐν
 τῇ οἰκίᾳ ἐν ἣ ἀπέθανε καὶ τὴν ἀκόλου-
 θον ἡμέραν καὶ ἐνταφιασθῇ. Φαντάζονται
 ὅτι μετὰ τὴν ταφὴν ὑποδεχόμενοι αὐτὸν
 οἱ προαποθανόντες, ἰδίως οἱ συγγενεῖς
 καὶ οἰκείοι, λαμβάνουσι παρ' αὐτοῦ εἰ-
 δήσεις περὶ τοῦ ἐπάνω κόσμου, ἐξ οὗ ἐ-
 πεκράτησε νὰ λέγουσι περὶ τῶν εἰς τὰ ἔ-
 σχατα τοῦ βίου διατελούντων *γραφαιε*
ἀγαμαζῶναι, ὑπονοουμένου ὅτι μέλλει νὰ
 κομίσῃ αὐτὰς κάτω. Εἰς ἐνίσχυσιν τού-
 των ἔχομεν ὑπ' ὄψει καὶ τὰ μυρολόγια,
 τὰ ὅποια συνήθως περιστρέφονται εἰς ἐ-
 ζύμνησιν τῶν ἀρετῶν τοῦ ἀφ' ἡμῶν μετκ-
 στάντος, παραμυθίαν τῶν ἀπολειπομέ-
 νων, παράνομα κατὰ τοῦ χάρωνος καὶ
 παραγγελίας ἀπειθυνομένης πρὸς τὸν νε-

κρὸν, ὡς εἰ θὰ μετεβίβαζεν αὐτὰς εἰς τοὺς
 ἐν τῷ κάτω κόσμῳ.
 Μετὰ τὴν ἐκφορὰν τοῦ νεκροῦ πρέπει
 νὰ σαρωθῇ καλῶς ἡ οἰκία, ἐνῶ συμβαί-
 νει τάναντι μετὰ τὴν ἀναχώρησιν ζέ-
 νου. Ἐξ ἄλλων δ' οἰκιῶν χύνουσι εἰς
 τὰς ὁδοὺς, μετὰ τὴν πάροδον τῆς νεκρι-
 κῆς συνοδείας, ἀγγεῖον ὕδατος, ὅπερ καὶ
 θροζοῦσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον.

Τοῦ λόγου γενομένου περὶ νεκροῦ λέ-
 γουσι, καὶ μετὰ τινος ἀδιαφορίας ἐνίοτε,
 ἐνώπιον αὐτῶν ἴσως «ὅποιος τὰ ζυφάνη
 ἐπίτοξ δὲν φοβεῖται τοῦ καιροῦ». Ἐπι-
 τηδείως δ' ἀποφεύγουσι πάντοτε καὶ αὐ-
 τὴν τὴν ἀπαγγελίαν τῆς λέξεως θάνα-
 τος, ἀντὶ ἀπέθανε λέγοντες *σ' ἀφῆκε ἡρό-
 ρουε*.

«Καὶ μετὰ τόσα βάσανα πάλ' ἢ ζωὴ γλυκερὰ
 |ναί
 κι' ὅποιος τὸν χάρω πεθυμᾷ τρελλὸς πρέπει
 [γὰ νάνα.»

Μετὰ τὴν ταφὴν ῥίπτουσιν ἐν τῷ τά-
 φῳ δράκκα χρώματος οἱ περιστώτες, εἴτα
 εὐχονται ἀλλήλοις «ζωὴ σὲ λόγου σου»,
 καὶ πρὸς τοὺς συγγενεῖς τοῦ τεθνεῶτος,
 «τὸ κεφάλι σου νάνα καλὰ—ὁ Θεὸς νὰ
 μὴ σοῦ δώσῃ ἄλλη πίκρα». Αἱ παρακο-
 λουθοῦσαι γυναῖκες οἰκαδε ἐπανακάμ-
 πτουσαι πρέπει νὰ καθήσωσι καθ' ὅδον
 τρεῖς, λέγουσαι ἐγειρόμεναι «ὁ Θεὸς νὰ
 ταῦ συχωρέσῃ». Πάντες δ' οἱ συγγενεῖς
 ἀποφεύγουσιν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας τὴν βρω-
 σιν κρέατος.

Γνωστὴ ἐστὶν ἡ κατὰ τὴν ταφὴν διαρ-
 παγὴ ἢ σύλλησις τῶν ἐνδυμάτων καὶ πε-
 διλῶν τοῦ νεκροῦ. Ταύτην ἐπιτρέπουσιν
 οἱ συγγενεῖς λόγῳ μακαρισμοῦ, ἀφοῦ ἄλ-
 λως τὰ διαρπαζόμενα περιέρχονται εἰς
 χεῖρας πενήτων. Πολλὰκις ἐν τούτοις ἀ-
 παγορεύει ὁ ἐπιθανάτιος ἀσθενῶν τὴν
 ἀφαιρέσιν τῶν ἐνδυμάτων ἢ τῶν πεδιλῶν
 αὐτοῦ, ἵνα μὴ παρουσιασθῇ εἰς τὴν νε-
 κροκαστάσιν ἀνυπόδητος καὶ ἀχίτων.
 Ἐννοεῖται, ὅτι ἐκτελεῖται ἡ τελευταία
 αὕτη δὴλωσις τοῦ θνήσκοντος, ἐν ἣ δια-

λάμπει ἡ χριστιανικὴ κλίσις τῆς μελ-
 λούσης ἀναστάσεως, ὅπως καὶ ἐν τῇ εὐ-
 χῇ, ἣν ἀπευθύνει ὁ διψῶν πρὸς τὸν πα-
 ρέοντα αὐτῷ ὕδωρ «ἢ ψυχὴ σου νὰ τὸ
 εὐρη εἰς τὸν κάτω κόσμον» ἢ ἰδέα τῆς
 μελλούσης ἀναπαδόσεως, κατ' ἀντιθε-
 σιν πρὸς τὸ «Ἄφες πάς ὧδ' εἰσὼν πα-
 σαν ἐλπίδα» ὅπερ ὁ Δάντης περιγράφει
 ἐν τῷ Ἄδῃ του, ὡς δὴθεν ἐπὶ τῶν πυ-
 λῶν αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένον.

Κατ' ἄλλην δοξασίαν τὴν πρώτην ἐ-
 σπέραν τῆς ταφῆς μαῦρος ὄφρις τρώγει τὸν
 ἕνα τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ νεκροῦ, δι' οὗ εἰς-
 ερχόμενος εἰς τὸ κρανίον ἐξέρχεται διὰ
 τοῦ ἑτέρου τρώγων καὶ αὐτόν, εἴτα τὴν
 γλῶσσαν, μεθ' ἧς κρύπτεται εἰς τὴν φω-
 λεάν του. Ἐκ τούτου ἴσως προήλθεν ἡ
 παροιμιώδης θαυμαστικὴ ἔκφρασις «τὸ
 μαῦρο φεῖδι τὸν ἔφαγε!» Πρὸς ταύτην
 σχετίζεται καὶ ἄσμα, καθ' ὃ θνητὸς βλέ-
 πων τὸν κόσμον δειλιᾷ, τὴν γῆν ἀναστε-
 νάζει, ὅτι θὰ τὸν ρίψωσιν εἰς τὸν ἀρα-
 χνισμένον ἔδην

Κι' ἐκεῖ θεὸς νὰ προαζευθοῦν
 τοῦ ᾄδη τὰ σκουλήκια
 νὰ φάνε πῶδα γλήγορα
 νηάτα καμαρωμένα
 νὰ φάνε καὶ τὴν γλῶσάν σου
 τὴν ἀφρονολοῦσα...

Καὶ περὶ μὲν τῶν καλῶν ἀνθρώπων λέ-
 γουσι, ὅτι εὐδιάζουσι τὰ ὄστ' αὐτῶν,
 ἐφ' ὧν βλαστάνουσι κίτρινα εὖσμα ἀν-
 θη, καὶ ὅτι τὸ σῶμα ἀποσυντίθεται τα-
 χέως, ἐξ οὗ τὸ «ἔλυσε σ' ἄν τὸν κα-
 λὸν χριστιανόν», ἐπὶ ταχεῖας φθορᾶς
 ὑφάσματος ἰδίως· περὶ δὲ τῶν ἁμαρτω-
 λῶν, ὅτι τὰ σῶματα αὐτῶν διὰ τὰς ἀ-
 μαρτίας μένουσιν ἄλιτα καὶ παράλιτα.

ΜΑΚΑΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΟΡΚΟΙ.—Περὶ τῶν τε-
 θνεῶτων συνηθίζονται οἱ ἀκόλουθοι μα-
 καρισμοὶ «ὁ Θεὸς ν' ἀγιάσῃ τὴν ψυχὴν
 του—ὁ Θεὸς νὰ τοῦ συχωρέτῃ κατὰ ποῦ
 τοῦ πρέπει—ὁ Θεὸς νὰ μακαρίσῃ τὴν
 ψυχὴν του—ὁ Θεὸς ν' ἀγιάσῃ τὸν τόπον
 ὅπου κοιμᾶται» καὶ ἐπὶ τὸ κομικώτε-

ρον «ὁ Θεὸς νὰ σφίχτομαγγανίσῃ τὴν ψυ-
 χὴν του». Ἐκοιμήθησαν, λέγουσι, καὶ
 οὐχὶ ἀπέθανον, τὰ ἱερωμένα πρόσωπα, οἱ
 ἀρχιερεῖς ἰδίως, ἐξ οὗ «ἐκοιμήθη τὸν ἀ-
 ζύπνητο». Ἐτι δὲ οἱ ἀκόλουθοι ὄρκοι,
 σχέσιν ἔχοντες πρὸς τὰ μετὰ θάνατον «νὰ
 μὴ δῆ σωσμοὶ ἢ ψυχὴ μου—νὰ μὴ ἔχη
 ἢ ψυχὴ μου νὰ κάμῃ 'ς τὸ Θεο—μὰ τὴ
 ψυχὴ ποῦ θὰ δώσωμε—μακαρίᾳ τῶν ἀ-
 ποθαμμένων μας—μὰ τοῦ χάρου τὴν τρο-
 μάρα».
 («Ἐπεται τὸ τέλος»)

**ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΤΗΣ ΧΙΟΥ
 ΠΛΑΤΩΝΟΣ**

Ἐλλίπατε κ. συντάκτα,
 Ἐν τῇ δημοσιευθείσῃ εἰς τὴν «Ἐβδο-
 μάδα» περὶ τῆς καταστροφῆς τῆς Χίου
 ἐπιστολῇ τοῦ μακαρίτου Μάρκουκᾶ ἰδὼν
 ἀναφερόμενον ὄνομα τοῦ μητροπολίτου
 Χίου Πλάτωνος ἀνεμνήσθην ὅσων περὶ
 αὐτοῦ ἔχω ἀκούσει.

Ὁ ἐπὶ τῆς καταστροφῆς ἀπαγγονι-
 σθεὶς μητροπολίτης Χίου Πλάτων ἦτο
 Χίος, ἐκ τῆς οἰκογενείας Φραγκιά, ἀνὴρ
 μεγάλης παιδείας, σπουδάζας παρὰ Ἀ-
 θηνασίῳ τῷ Παρίῳ καὶ Δωροθέῳ τῷ
 Πρωΐῳ, χρηματίας δ' ἐπὶ τινα χρόνον
 καὶ διευθυντῆς τῆς ἐν Κωνσταντινουπό-
 λει Μεγάλῃς τοῦ Γένους σχολῆς καὶ τι-
 μώμενος παρ' ὄλων τῶν ἐπισήμων τῆς
 ἐποχῆς ἐκείνης Χίων καὶ ἰδία τοῦ αὐ-
 δίμου Κοραῖ, οὐτινος πολλοὶ σώζονται
 πρὸς τὸν Πλάτωνος ἐπιστολαί. Εἶχε δὲ
 χειροτονηθῆ τῷ 1817 μητροπολίτης Χίου
 καὶ ἔξαρχος πάσης Ἰωνίας. Τὰ ὄστ' αὐ-
 τοῦ μαρτυροῦ τούτου τῆς Πίστειος καὶ Πα-
 τριδος ἀπέκρινται ἐν τῷ ἐνταῦθα ἱερῷ
 ναφ' τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος
 ἀπὸ τοῦ 1859 ἢ 1860 κομισθέντα ὡς
 ἐξῆς.

Ἐνώπιόν μου κάθηνται ἱππῶται καὶ ἀ-
 στοὶ λησιμονήσατε πρὸς στιγμὴν ὅτι εἴ-
 μοι πτωχὸς ἱππότης καὶ δυστυχῆς προ-
 γεγραμμένος, φαντάσθητε δὲ ὅτι εἶμαι
 ὁ ἀρχὸν τῆς χώρας ταύτης ὅπως εἶμαι ὁ
 κύριος τοῦ σπηλαίου τούτου. Ἄ! ὑπάρ-
 χει ἀκόμη μία Βυρτεμβέργη, ἐνόσφ δὲ τὰ
 τρία ταῦτα εἰσὶν ὁμοῦ ἠνωμένα, ἔστω
 καὶ ἐν τοῖς κλόποις τῆς Γῆς... Γέμισε τὸ
 ποτήρι, Ἰωάννη, θεὸς τὴν χεῖρά σου ἐπὶ
 τῶν ἡμετέρων καὶ ἄς ἐπισφραγίσωμεν οἱ
 τρεῖς ἡμεῖς τὴν συμμαχίαν.
 Ὁ Ἰωάννης ἔλαβε τὴν πλήρη λάγηνον
 καὶ ἐπλήρωσε τὸ ποτήριον.
 — Πίετε, εὐγενεῖς κύριοι, πίετε, εἶπε,
 εἶνε ἀριστος ὁ οἶνος οὗτος Οὐλμβάχερ!
 Ὁ προγεγραμμένος ἐκένωσε τὸ ποτή-
 ριον πίνων ἐκ βορκέων διαλειμμάτων, ὅ-
 ταν δ' ἐπληρώθη ἔτεινεν αὐτὸ εἰς τὸν
 Γεώργιον πάλιν.
 — Τί οἶνος εἶνε; εἶπεν οὗτος. Δὲν
 παράγεται περὶς τοῦ κληρονομικοῦ πύρ-
 γου τῆς οἰκογενείας Δὲ Βυρτεμβεργ. Νο-

μίζω ὅτι οὗτος ὀνομάζεται ὁ οἶνος, ὅ-
 τας παράγεται ἐπὶ τῶν λόφων ἐκείνων.
 — Ἀληθῶς, ἀπήντησεν ὁ προγεγραμ-
 μένος, Ῥότεμβεργ εἶνε τὸ ὄνομα τοῦ ὄ-
 ρου, εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὁποίου φύ-
 εται ἡ ἀμπελος, ἣτις παράγει τὸν οἶνον
 τούτον καὶ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὁποίου
 ὑψοῦται ὁ πύργος, ὅστις ἐκτίσθη ὑπὸ τῶν
 προγόνων τῆς οἰκογενείας Δὲ Βυρτεμβεργ.
 Ὡ ὄραται τοῦ Νέκαρ κοιλάδες! μεγαλο-
 πρεπῆ ὑψώματα κεκαλυμμένα ὑπὸ στά-
 χυων καὶ ἀμπέλων σὰς ἀπεχαιρέτισα διὰ
 παντός!
 Τοὺς λόγους τούτους προέφερε διὰ φω-
 νῆς πνιγομένης ὑπὸ τοῦ ἀλγους, διότι ἡ
 μελαγχολία εἶχε συντρίψει τὸν χάλυθα
 δι' οὗ ἡ σταθερὰ καὶ ἀκαταδάμαστος θέ-
 λησις τοῦ ἀνθρώπου τούτου εἶχε καλύψει
 μέχρι τοῦδε τὰς μερίμνας τῆς ψυχῆς του.
 Ὁ χωρικός ἐγονυπέτησε πρὸ αὐτοῦ ἔ-
 λαβε τὴν χεῖρά του καὶ ἐξήγειρεν αὐτόν
 ἐκ τῶν ζοφερῶν σκέψεων, εἰς ἃς ἀφέθη
 πρὸς στιγμὴν.

— Ἐστὲ ἰσχυροὶ! ἀγαθὲ κύριε! Θὰ
 τὰ ἐπανιδίητε ἡμέραν τινὰ μετὰ μειζῶνος
 χαρᾶς ἢ μεθ' ὄσης καταλίπετε αὐτά.
 — Θὰ τὰς ἐπανιδίητε, τὰς κοιλάδας
 τῆς πατρίδος σας, ἀνέκραξεν ὁ Γεώργιος.
 Ὅταν ὁ δούξ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν χώραν
 του, ὅταν ἐπανεἰσέλθῃ εἰς τὸν πύργον
 τῶν πατέρων του, ὅταν αἱ κοιλάδες τοῦ
 Νέκαρ καὶ οἱ ἀμπέλονται λόγοι ἀντη-
 χήσωσιν εὐφροσύνης κραυγὰς ἐκπεμπομέ-
 νας ὑπὸ τοῦ λαοῦ τότε καὶ σεις ἐπίσης,
 θὰ ἐπανέλθητε εἰς τὴν οἰκίαν σας. Ἀπο-
 διώξατε νῦν τὰς ζοφεράς ταύτας σκέψεις!
 πῖετε, μὴ λησιμονήτε δὲ ὅ,τι σὰς εἶπα-
 μέν. ... Ὑπὲρ τοῦ δουκὸς λοιπὸν καὶ
 τῶν πιστῶν αὐτοῦ θεραπόντων.
 Ἐπίχρη μεδιάμα διεχύθη ἐπὶ ταῖς
 λέξεσι ταύταις, ὡς ἀκτὶς ἡλίου ἐπὶ τῶν
 ζοφερῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ ἱππῶτου.
 — Μάλιστα! ἀνέκραξε, πίστις εἶνε ἡ
 λέξις ἣτις ἐπιρρῶνεται τὴν συντηριμέ-
 νην καρδίαν ὡς ἀναψυκτικὸν ποτὸν ἐπιρ-
 ρωννύει τὸν ἀποπλανηθέντα ἐν τῇ ἐρήμῳ

ὁδοιπόρον. Λησιμονήσατε τὴν ἀδυναμίαν
 μου, ἱππῶτα, σύγγνατε ἀνθρώπῳ, ὅστις
 συνήθως δὲν ἐγκαταλείπει ἐαυτόν εἰς τὸ
 ἄλγος του. Ἄλλ' ἐάν ποτε ἐκ τῆς κορυ-
 φῆς τῆς Ῥότεμβεργ ἐβυθίζετε τὰ βλέμ-
 ματὰ σας εἰς τὴν καρδίαν τῆς Βυρτεμ-
 βέργης· ἐὰν ἠθέλετε ἰδεῖν τὸν Νέκαρ λούον-
 τα τοὺς πρασίνοὺς λειμῶνας, θάλασσαν
 ἐπιχρῶσαν στάχυων κυματίζουσαν ἐν τοῖς
 ἀγροῖς, λόφους ἡμέρα ἐπικλινεῖς καὶ κα-
 τὰφῶτους ὑπὸ ἀμπέλων κατὰ μήκος τοῦ
 ποταμοῦ, δάση σκιερὰ στέφοντα τὴν κο-
 ρυφὴν τῶν ὄρων, πολυαριθμούς κόμας
 μετὰ κομψῶν ἐρυθρῶν στεγῶν ἐξεχουσῶν
 τῶν ἐκ καρποφόρων δένδρων δασῶν, ἐὰν
 ἠθέλετε ἰδεῖν ποῖοι πληθυσμοὶ ἀγαθοὶ καὶ
 ἐργατικοὶ, ποῖοι ἄνθρωποι εὐρωστοὶ, ὁ-
 ποῖοι ὄραται γυναῖκες καταιοῦσι τὰ ὑ-
 ψώματα ἐκεῖνα ἀποτελοῦντα ἀληθῆ πα-
 ράδεισον... ἐὰν ἠθέλετε ἰδεῖν πάντα ταῦτα,
 ἐὰν ἠθέλετε τὰ ἰδεῖν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν
 μου καὶ εὐρίσκεσθε σήμερον, διωγμένος,
 κατηραμένος, ἐν μέσφ ξηρῶν βράχων, ἐν-

ταῦθα, ἐν ταῖς πόλεσι τῆς γῆς... Ὡ! ἡ
 σκέψις αὕτη εἶνε φοβερὰ καὶ συχνάκις
 λίαν βαρεῖα ἢ ὥστε νὰ βαστάσῃ αὐτὴν
 ἀνθρωπίνη καρδιά!
 Ὁ Γεώργιος ἐφοβήθη μήπως παραβάλ-
 λων τὰς γλυκεῖας ταύτας ἀναμνήσεις
 πρὸς τὸ παρὸν ὁ ἱππότης ἐπαναπέσῃ εἰς
 τὴν θλιψὴν του· ἐξήτησε λοιπὸν ἀμέσως
 νὰ στρέψῃ ἀλλοχρῶς τὴν συνδιάλεξιν.
 — Ἐπλησιαζέτε συχνάκις τὸν δούκα,
 κύριε ἱππῶτα; Ὡ! εἶπετέ μοι, διότι τῶ-
 ρα εἶμαι φίλος του, εἶπετέ μοι, πῶς εἶνε;
 Δὲν εἶνε εὐφάνταστος καὶ πολὺ ἰδιότρο-
 πος;
 — Περὶ τούτου οὐδὲν θὰ σὰς εἶπω, ἀ-
 πῆντησεν ὁ προγεγραμμένος· θὰ τὸν ἰ-
 δητε ὁ ἴδιος καὶ θὰ γνωρίσητε αὐτὸν καλ-
 λίτερον χωρὶς νὰ σὰς παραστήσω αὐτόν.
 Ἄλλὰ πρὸ πολλοῦ ἤδη ὁμιλοῦμεν περὶ
 ἔξων ὑποθέσεων. Δὲν θὰ μοι εἰπητέ τι
 περὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ ταξιδίου σας, περὶ
 τῆς ὄρας δεσποινίδος δὲ Λιχτενστάιν;
 Σιωπάτε καὶ νεύετε χαμαί; Μὴ νομίζετε

ὅτι ἡ περιεργία μὲ ὄθει νὰ σὰς ἀπειθύνω
 τὰς ἐρωτήσεις ταύτας. Ὅχι, νομίζω ὅτι
 δύναμαι νὰ σὰς φανῶ ὠφέλιμος ἐν τῇ πε-
 ριστάσει ταύτῃ.
 — Μετὰ τὰ συμβάντα τα

Μετὰ τὴν ἀπαγγέλιον τοῦ ἱερομάρτυρος τούτου, τὸν ὅποιον ἀνέγνωσαν οἱ φίλοι τῆς «Ἐβδομάδος» τὸ σῶμα αὐτοῦ ῥιφθὲν ὑπὸ τῶν προθύμων πάντοτε εἰς τοιαύτας ἐργασίας Ἰουδαίων εἰς τὴν θάλασσαν, παρεσύρθη ὑπὸ τῶν θαλασσιῶν βρυμάτων εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς παρὰ τὴν Χίον νηίδος Οἰνούσης. Ἐκεῖ ἀνασυρθὲν ὑπὸ τῶν κατοίκων ὡς σῶμα ἀπλοῦ κληρικῆς, ἀναγνωρίσθη μετὰ συγκινήσεως ὑπὸ τοῦ πρωτόπαπα τῆς νήσου Γεωργίου Λαίμου ὡς τὸ τοῦ ἀρχιερέως. Ὁ γηραιὸς ἱερεὺς ἐκήδευσεν αὐτὸ ὅσον μεγαλοπρεπέστερον ἠδυνήθη, θάψας ἐν ἰδίῳ ἀγρῷ, θέσας δ' ἐπὶ τοῦ τάφου ἐπιγραφὴν κατ' ἔτος ἐτέλει αὐτὸς τε καὶ οἱ λοιποὶ τῆς νήσου ἱερεῖς ἐπὶ τοῦ τάφου μνημόσυνον.

Τῷ 1859, νομίζω, ὁ τότε Σύρον καὶ Τήνου Δανιὴλ, ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Πλάτωνος εἰς ἱεροδιάκονον τῷ 1817 χειροτονήσας μαθὼν τὸ πρᾶγμα παρὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ εἰρημένου πρωτόπαπα Δημητρίου Λαίμου, τότε μὲν ἱεροδιάκονου, νῦν δὲ ἐφημερίου τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ἐπέμψε τούτον εἰς Οἰνούσας ὅπως κομίσῃ τὰ ὄστα εἰς Σύρον. Ὁ ἀποσταλεὶς προθύμως μετέβη καὶ εὐφυστατὰ ὑπερικήσας τὰς δυσκολίας, ἄς παρενέβαλεν αὐτῷ ἡ τουρκικὴ τῆς Χίου ἐξουσία μαθοῦσα τὸν σκοπὸν τοῦ ταξειδίου, κατάρθρωσε τὴν εἰς Σύρον ἀνακομιδὴν τῶν ὀστέων τοῦ μάρτυρος, ἅτινα μένουσιν ἔκτοτε ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ ναοῦ τῆς Μεταμορφώσεως, μέχρις οὗ πραγματοποιηθῇ ἡ οἰκοδομὴ τοῦ ὑπὸ τοῦ δήμου ἐφηφισμένου μανσωλείου τῶν ἱεραρχῶν τῆς Σύρου.

Ἐν Ἐρμούπολει, τῇ 7 Ἀπριλίου 1886.
A. K. X.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ—ΜΥΘΟΙ—ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ
ΣΥΛΛΕΓΕΝΤΕΣ
ΥΠΟ
ΦΩΤΙΟΥ ΧΡΥΣΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ (ΦΩΤΑΚΟΥ)
(πρώτου ὑπαπιστοῦ τοῦ Θ. Κολοκοτρώνη)
ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΗΛΗ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ

ΜΘ'
Ὁ λύκος διὰ νὰ φάγῃ τὸν βροχάτον ἔπιπον, ἰδοὺ τί σοφίζεται. Ἐπειδὴ τὸ ἄλογον ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ συμμαζεύεται καὶ νὰ κτυπᾷ τὰ προσθινὰ του ποδάκια, ὁ λύκος τρώγει χῶμα (γλήνα) πολὺ, διὰ νὰ γίνεταί βαρὺς, καὶ ἔπειτα πηγαίνει πλησίον τοῦ τόπου ὅπου εἶναι τὰ ἄλογα καὶ βόσκουν, ἐκεῖ ζαπλώνεται καὶ κάμνει τὸν φόβον. Ὅταν δὲ τὸ ἄλογον πᾶν νὰ τὸν μυρισηθῇ, ἀμέσως χύνεται τὸ πιάσει ἀπὸ τὰ κήφρα καὶ κρέμεται τὸ ἄλογον δὲν δύναται νὰ τὸν τινάξῃ διὰ τὸ βάρος, καὶ οὕτω τὸν καταβάλλῃ ἔπειτα βγάξει τὴν γλήνα καὶ τρώγει τὸ κρέας τοῦ ἀλόγου.

Ν'
Ἡ ἄλουπου, ὅταν ἡ κόταίς ἦναι κουρνιασμέναις ψηλά καὶ δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὰς φθάσῃ, τεχνεύεται τὸ ἐξῆς: Πηγαίνει ἀπὸ κάτω καὶ ἀντικρίζει τὰ μάτια τῆς εἰς τὰ μάτια τῶν κοτῶν· ἡ κόταίς ζαλλίζονται ἀπὸ τὴν λάμψιν των, πέφτουν κάτω καὶ ἡ ἄλουπου τῆς τρώγει.

ΝΑ'
Τέσσαρες ἔπαιζαν τὴν πρέφαν εἰς τὰ χαρτιά. Ἐνας δὲ ἐξ αὐτῶν εἰς τὸ μοῖρασμα ἔκαμε λάθος. Ὁ δὲ σύντροφός του τοῦ εἶπε: μὴ μετρᾷς τὸν ἑαυτὸν σου διὰ ἀνθρώπων καὶ ἔτσι δὲν λαθάνεις.

ΝΒ'
Ὅταν οἱ χαρτοπαῖκται χάνουν πολλὰ χρήματα δικαιολογοῦνται μεταξύ των. Λέγουν μὴν ἔβγη λόγος ἔξω καὶ μὰς μανθάνει ὁ κόσμος. Αἱ! ἀδελφέ, τοῦ λέγει ὁ

ἄλλος: τί ἔκαμα; δὲν τὰ φάγαμε, δὲν τὰ ἔπιαμε, ψυχικὸν δὲν τὰ δώκαμε τὰ χρήματά μας: στὰ χαρτιά τὰ παίξαμε, κατήγορία καμμία δὲν εἶναι.

ΝΓ'
Τινὲς ἔχουν τὸ ἐλάττωμα, ὅταν ὁ ἀνώτερος τοὺς ἐρμηνεύῃ νὰ μὴ στέκωνται νὰ ἀγροικήσουν σωστὴν τὴν ἐρμηνείαν, ἀλλὰ προλαμβάνουν καὶ ἀντιλέγουν. Δι' αὐτοὺς ἔχουν ταύτην τὴν ἐλαφρὰν ἐπιπληξίν: «Ἡ κουρούνα ἑκατὸν χρονῶν, καὶ τὸ κουρούνι πούλον ἑκατὸν δέκα.»

ΝΔ'
Αἱ γυναῖκες ἔχουν τὸ συμφέρον νὰ δείχνουν εὐμορφίας ἐκείναις ὅπου μέλλουν νὰ παντρευτοῦν καὶ μάλιστα ὅταν ζητοῦνται ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ γαμβροῦ νὰ ἰδοῦν τὴν νέαν, τὴν ὅποιαν μέλλουν ν' ἀρραβωνιάσουν. Ἀφοῦ τὴν σταλίζουν κατ' ὄλιους τοὺς τρόπους, ὕστερα τὴν παρουσιάζουν δύο κακομοῦραις γυναίκα.

ΝΕ'
Εἰς τὴν Δημητσάναν ἀκολούθησε τὸ ἐξῆς: Ἐβγαλαν ἕνα ἔξω καὶ ἰδὼν ἄν ἐξακολουθῇ νὰ βρέχῃ. Αὐτὸς ὁ ἀνόητος ἐπῆγεν ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν ῥέχτην τοῦ σπιτιοῦ καὶ εἶπεν ὅτι δὲν τὸν ἀφίνου ἡ στάλαις νὰ ἀνοιξῇ τὰ μάτια του.

ΝΖ'
Εἰς τὴν Τρίπολιν μία Τουρκίσσα εἶπεν εἰς τὴν Ἀράπισσά τῆς νὰ ἔβγῃ καὶ νὰ ἰδῇ ἂν ἦναι ζεστεργιὰ εἰς τὸν οὐρανόν. Ἀφοῦ ἐμύθηκεν εἶπεν εἰς τὴν κυράν τῆς: Κυρά! Ὁ οὐρανὸς εἶναι ὅταν τὰ μούτρα μου.

ΝΗ'
Εἰς τὸ χωρίον Ἁγαλι τῆς Μαντινείας κάμνουν καλάς μισήθραις. Ἐνας δὲ χωρικός ἐπῆγε δῶρον μισῆ τοῦ ἀποθηκασίου. Ὁ ἀποθηκασίος, τοῦ εἶπε: «διὰ τί δὲν τὴν ἔφερες ὅλην τὴν μισήθραν, ἀλλὰ τὴν ἔκοψες καὶ τὴν ἐχάλασες;» Ὁ δὲ χωρικός τοῦ ἀπεκρίθη: «τὴν ἄλλην μισῆν τὴν θέλω νὰ στραβώσω καὶ ἄλλον.»

BIBLIOKRIZIA

Traité d'épigraphie grecque par Salomon Reinach etc précédé d'un essai sur les inscriptions grecques par C. T. Newton conservateur du Musée Britannique etc. Paris, Ernest Leroux éditeur 1886 seel. XXXIII—560.

Ἀφ' οὗτου τῷ 1840 ἐξέδωκεν ὁ Ἰωάννης Franz τὰ πασίγνωστα Elementa epigraphicae graecae, πρῶτον νῦν ἀναφαινεταὶ καὶ ἄλλο Ἐπιγραφικὴ βιβλίον φιλοπονηθὲν ὑπὸ τοῦ καὶ δι' ἄλλων φιλολογικῶν αὐτοῦ ἔργων γνωστοῦ κ. Σ. Ρεῖνάχ.

Ὅτι ἡ ἐπιγράφησις τοιοῦτου ἢ μᾶλλον τηλικούτου ἔργου δὲν ἦτο εὐκόλον καὶ μικρὴν πρᾶγμα, εὐχερᾶς μὲν κατανοεῖ ὁ καὶ ἐπ' ἐλάχιστον πετρᾶν ἔχων τῶν καταπληκτικῶν προόδων καὶ διαστάσεων, ἄς ἔλαβεν ἠ' ἑλληνικὴ ἐπιγραφικὴ κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας καὶ τῶν πολλῶν καὶ πολυειδῶν προβλημάτων ὅσα αὐτῇ δὴ ἡ ἀνάπτυξις ἐγέννησεν ἢ καὶ ἔλυσεν, μαρτυρεῖ δὲ τρανῶς καὶ τοῦτο, ὅτι ἐπὶ τοσαύτῃ ἀκρίβειᾳ ἐπὶ δὲν ἐτόλμησε τις τῶν ἀρχαιολογικῶν οὐδ' αὐτῶν τῶν ἐπισημοτάτων νὰ ἀναλάβῃ τοιοῦτου βιβλίου τὴν συγγραφήν. Ἐπίσθη δὲ νὰ τολμῆσῃ ὁ κ. Ρεῖνάχ, διότι προὔτιμισε καὶ μὴ κίνδυνον τοῦ νὰ κατακρίθῃ τὸ βιβλίον του, νὰ φανῇ μᾶλλον ὠφέλιμος εἰς τοὺς νέους ἀρχαιολόγους ἢ ἴδιαν ζηλωτῆς τῆς ἰδίας ὑπολήψεως—ὡς λέγει ὁ ἴδιος ἐν τῇ εἰσαγωγῇ.

Τὰ ρηθέντα ἐξηγοῦσι τοὺς δύο λόγους, δι' οὓς πρέπει ἐπιεικῶς, πάντως δὲ sine ira, νὰ κριθῇ τὸ βιβλίον· τὸ ἔργον ἦτο ἐκ τῶν δυσχερεστάτων καὶ ἡ ἀνάγκη, ἦν ἦλθε νὰ πληρώσῃ ὁ κ. Ρεῖνάχ ἀληθῶς μεγίστη. Πρὸ παντός ἄλλου λοιπὸν εὐχαριστίας σκοπεύομεν νὰ ἀπονεύωμεν τῷ συγγραφῆ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιγραφικῆς, εὐχόμενοι εἰς πολλῶν Ἑλλήνων λογίων χεῖρας νὰ περιέλθῃ τὸ βιβλίον του, διότι παρ' ἡμῖν ἀληθῶς μᾶλλον ἢ ὅπουδήποτε ἄλλοι οὐκ ἔστιν ἀνάγκη τοιοῦτου ἐγχειριδίου ἢ τοῦ ἐπιστήθῃ.

Δὲν ἔχομεν δὲ τὸν σκοπὸν νὰ προβῶμεν ἐνταῦθα εἰς κρίσιν τοῦ ἔργου πραγματικὴν ὁμολογοῦμεν ὅτι ἤκιστα εἰμεθα πρὸς τοῦτο ἀρμόδιοι. Ἀνεγνώσαμεν τὸ βιβλίον, ὠφελήθημεν ἐξ αὐτοῦ καὶ ἐπιθυμοῦμεν καὶ ἄλλοι νὰ ὠφεληθῶσι. Καὶ ἀνωτέρω ὑπεδείξαμεν διὰ τὴν φυσικὴν ἦτο νὰ ἔχῃ τὸ βιβλίον ἐλλείψεις καὶ ἀτελείας, προσθέτομεν δὲ ὅτι καὶ ἡ ἀνάγνωσις αὐτοῦ κατέστησεν ἡμᾶς προσεκτικῶς εἰς τινὰ μέρη, περὶ ὧν δὲν εἶναι ἴσως μάταιον νὰ εἰπωμεν τινὰ καὶ θὰ εἰπωμεν κατωτέρω, ἀλλ' ὅτι πρὸ παντός ἄλλου ἐπιθυμοῦμεν εἶναι νὰ δώσωμεν ἐνταῦθα ἀνάγνωσιν τοῦ ὅλου ἔργου, ἵνα κινήσωμεν εἰ δυνατόν διὰ τοῦτου πολλοὺς εἰς ἀνάγνωσιν του.

Καὶ πρῶτον μὲν προτάσσομαι τοῦ βιβλίου εἰσαγωγὴν ἐκ τριακοντα καὶ τριῶν

σελίδων, ἐν ἣ γίνεται λόγος ὄχι μόνον περὶ τῆς ἐκδόσεως τῆς Ἐπιγραφικῆς κατ' ὅλου καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς καὶ τῆς μεθόδου, ἀλλ' ἐκτίθενται καὶ πολλὰ λίαν χρήσιμα περὶ ἐρευνῶν πρὸς ἀνακάλυψιν ἐπιγραφῶν, περὶ τῶν ἀρίστων τρόπων πρὸς παρασκευὴν χαρτίνων ἀπεκαμαγμάτων, περὶ συμπληρώσεως, ἀντιγραφῆς καὶ ἐκδόσεως ἐπιγραφῶν κτλ.

Ἀκολουθεῖ ἔπειτα τὸ κυρίως πρῶτον μέρος τοῦ βιβλίου, ὅπερ εἶναι μὲν ἔργον τοῦ ἀγγλοῦ ἀρχαιολόγου Newton, μετέφρασε δὲ γαλλιστὴ μετὰ σημειώσεων καὶ συμπληρωμάτων ὁ κ. Ρεῖνάχ. Σύγκριται δὲ τὸ πρῶτον τοῦτο μέρος τὸ ἐπιγραφόμενον Δοκίμιον περὶ τῶν ἐλληνικῶν ἐπιγραφῶν ἐκ δύο κεφαλαίων τῷ ὄντι διδακτικώτατων, ἐν οἷς γίνεται ὁ προσήκων λόγος περὶ τῆς χρησιμότητος τῶν ἐπιγραφῶν ὡς πρὸς τὴν ἱστορίαν, περὶ τῶν ἀξιολογημάτων ἐπιγραφῶν καὶ τῶν διαφορῶν αὐτῶν ἰσίδων μετὰ θαυμαστῆς πολυμαθείας καὶ ἀκριβείας ἐν ὅλαις 174 σελίσιν.

Ἐρχεται ἔπειτα τὸ δεύτερον μέρος, ὅπερ εἶναι ἔργον τοῦ κ. Ρεῖνάχ, διαίρεται δὲ εἰς τὰ ἐξῆς ἐξ κεφάλαια. Α' Ἱστορία τοῦ ἐλληνικοῦ ἀλφαβήτου, Β' ὀρθογραφία καὶ γραμματικὴ τῶν ἐπιγραφῶν, Γ' περὶ τῶν ἐπιγραφῶν κατ' ὅλου (ἀρχαῖοι, χάραγμα αὐτῶν, ὕλη ἐφ' ἣς ἐχαράσσοντο; ἐπιγραμμοί: καὶ ἐπιγραφῆ, ἔξονες καὶ κύρβεις κτλ.), Δ' ἔγγραφα δημοσία, Ε' ἐπιγραφαὶ ἄλλαι, ἔγγραφα ἰδιωτικά, Σ' Γνώσεις συμπληρωματικαὶ (ἐπιγραφικὴ χρονολογία, ἐποχαί, ἀλλοιπίαιδες κτλ. πρυτανεαί, κύρια ὀνόματα κτλ., μεταγραφὴ τῶν ῥωμαϊκῶν ὀνομάτων ἐλληνιστῶν, ἐξελληνισμὸς τοῦ πολιτικοῦ τῶν Ῥωμαίων λεξιλογίου, ἱστορία τῆς ἐπιγραφικῆς κτλ.). Ἐπονται ἔπειτα προσθήκαι καὶ διορθώσεις καὶ πίναξ ἀλφαριθμητικῶν.

Ἡ ἱστορία τοῦ ἐλληνικοῦ ἀλφαβήτου καὶ τὸ περὶ τῆς ὀρθογραφίας καὶ τῆς γραμματικῆς τῶν ἐπιγραφῶν κεφάλαιον εἶναι κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν τὰ ἀσθενέστατα τοῦ βιβλίου μέρη. Διδακτικώτατα δὲ ἐφάνησαν εἰς ἡμᾶς μάλιστα τὰ λοιπὰ κεφάλαια καὶ ἰδίως τὸ τρίτον καὶ τὸ πέμπτον.

Τὰ Elementa τοῦ Frnaz σύγκεινται ἐκ δύο μερῶν, τοῦ κυρίως διδακτικοῦ καὶ τῶν παραδειγμάτων ἢ τοῦ συλλογῆς ἐπιγραφῶν. Τοιαύτην συλλογὴν ὀρθῶς ποίωσιν ἀπέφυγε νὰ προσαρτήσῃ εἰς τὸ βιβλίον τοῦ κ. Ρεῖνάχ, προτιμήσας ὅλον τὸν χωρὸν τοῦ βιβλίου νὰ ἀφιερῶσιν εἰς τὸ διδακτικὸν μέρος. Ἄλλως δὲ καὶ περιττὴ θὰ ἦτο ἡ τοιαύτη συλλογὴ, ἀφ' οὗ τὰ νῦν ὑπάρχουσι προσιτὰ τοῖς πᾶσι τοιοῦτα ἐπιγραφικὰ βιβλία, ὧν τὸ ἀριστον εἶναι ἡ εἰς πάντα φιλόλογον ἀπαραίτητος Sylloge Inscriptionum Graecarum τοῦ Dittenberger.

(Ἔπεται τὸ τέλος)

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Α'. Ἀναγινώσκοντες τὰ ἀθάνατα τοῦ Ὀμήρου ποιήματα ἐνετύχομεν τύποις ὅπως βαρβάρους καὶ ἀνελληνιστοῖς, οὓς οὐδεὶς ποτε τῶν Ἑλλήνων ἠδύνατο νὰ μεταχειρίζεται. Ἐν τῇ συνήθει στερεοτύπων ἐκδόσει τοῦ G. Dindorf καὶ ἐν ταῖς τοῦ Ameis, Faisis, Baumlein φέρονται τοῦ μέσου ἀρίστου, ὅ ἐσπόμενον ἔσπομαι, εὐκτ. ἐσποίμην, προστ. ἐσπέσθω, μετοχ. ἐσπέμενος. Τὰ χωρία, ἐν οἷς οὗτοι ἀπαντῶσιν, εἶναι ἄδε: «νῆ ἐθέλη ὀλέσαι, ἐπὶ δ' ἔσπονται θεοὶ ἄλλοι» (Ὀδ. Μ, 349), «τῷ κεν ἄμ' ἐσποίμην, νοσοφισσαμένη τοδε δῶμα» (Ὀδ. Τ, 579. Φ, 77), «καὶ οἱ Τεῦχρος ἄμ' ἐσπέσθω τὸζαν ἐν εἰδῶς» (Ἰλ. Μ, 350. 363), τοῦτου γ' ἐσπομένοιο καὶ ἐκ πυρὸς αἰθομένοιο (Ἰλ. Κ, 246), ὁ δ' ἐσπέμενος πέσε δουρί (Ἰλ. Μ, 395. Ν, 570). Οὐδεὶς γράμματα μαθὼν δύναται νὰ ἀποδέξῃται τοὺς τύπους τούτους: ἐφ' ᾧ καὶ ἀπορροῦμεν πῶς διάσημοι φιλόλογοι, ὁ Buttman καὶ ὁ Spitzner, προσπίπτουσιν αὐτοὺς λέγοντες ὅτι τὸ προτασσόμενον εἶναι ἀρχαῖον ἐπικόν (ὄρα Ὀμηρ. Λεξ. I. Πανταζίδ. σ. 243). Καὶ ἂν μὴ ἐγινώσκοντες ὅτι ὁ Bekker (ἐν τῇ ἑ' ἐκδόσει τοῦ Ὀμήρου) καὶ ὁ Fr. Thiersch καὶ ὁ Ahrens ἀφαίρουσι τὸ προτασσόμενον ε, πάντως ἠθέλομεν νομίση νόθους καὶ τοῦ πονηροῦ κόμματος τοὺς τύπους τούτους, ὡς περ βαβαῖος ἠθέλομεν νομίση καὶ τοῦ μέσ. ἀρ. ὅ ἐσχοίμην, ἐάν που εὐρίσκομεν τύπους τοῦτο. ἔσχομαι, εὐκτ. ἐσχοίμην, προστ. ἐσχοῦ, ἐσπέσθω, ἀπαρ. ἐσπέσθαι, μετ. ἐσπέμενος, ἀντὶ τῶν μόνων ὀρθῶν σχῶμαι, σχοίμην, σχοῦ, σχέσθω, σχέσθαι, σχόμενος.

Ὅθεν τὰ τοῦ Ὀμήρου χωρία διορθωτέα καὶ μεταγραφτέα εἰς «ἐπὶ δὲ σπῶνται», «ἄμα σποίμην», «ἄμα σπέσθω», «τούτου γε σπομένοιο», «ὁ δὲ σπέμενος». Ἀληθεὶς γραφαὶ παρ' Ὀμήρῳ τοῦ ἀρίστου τοῦτου διασωθεῖσαι εἶναι τὸ «σπέιο» (Ἰλ. Κ, 285), ἀπαρ. σπέσθω (Ὀδ. Χ, 324. Ἰλ. Ε, 423. Ὀδ. Α, 38). Ἐν τοῖς δύο τελευταῖοις καὶ ἐσπέσθαι. Ὀμ. Λεξ. I. Πανταζίδ. σ. 243), ἐπισπέσθαι (Ἰλ. Ε, 521. κτλ.), ἐπισπέμενος (Ἰλ. Ν, 495. Ὀδ. Π, 426. κτλ.), μετασπέμενος (Ἰλ. Ν, 567) κτλ.

Πρὸς τούτοις δὲ φέρεται καὶ ἕτερος ἐν τοῖς κειμένιοις βαρβαρώτατος κατ' ἐνεστώτα τύπος ἐπιπέσεται (Ὀππιαν. Κυνηγ. Γ, 272. Ὁρα καὶ Λεξ. Pape. Ἀθαν. Σακελλ. σ. 1454 καὶ Ἀνάκλ. Ῥήμ. ἐκδ. ζ' σ. 134), ὅς γραπτός εἰς ἐπιπέσεται (Ἀπολλ. Ῥόδ. Β, 18). Τοιοῦτος βαρβαρὸς ἐνεστώτος ἐφέρετο ἄλλοτε παρ' Ὀμήρῳ (Ὀδ. Δ, 826), ἐνθα νῦν γράφεται ἐρρῆται. Καὶ παρὰ Πινδάρῳ δὲ (Ὀλυμπ. Η', 11) φέρεται ὑποτ. ἐσπῆται, «μέγα τοι κλέος αἰεὶ, ᾧ τινι σὸν γέρας ἐσπῆ' ἀγλαόν», ἐνθα γραπτόν ἐσπετ' = ἐσπετο, κατ' ἄλλους δὲ «ἐποτο».

Β'. Ἀναγινώσκοντες ποτε ἀρχαῖον

ἀρχὰς νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν οἰκίαν μου, ἀλλὰ τὰ ὄρη εἶνε εἰς τὸ ἦμισυ τοῦ δρόμου τῆς Φραγκωνίας καὶ ἐσκέφθην ὅτι ἠδυναίμην νὰ ἰδῶ τὴν ἀγαπητὴν μου πρότερον μίαν φορὰν ἀκόμη! Ὁ ἀνθρώπος οὗτος μὲ ὠδήγησε διὰ τῶν ὀρέων. Γνωρίζετε δὲ τί παρέτεινεν ἐπὶ 8 ἡμέρας τὸ ταξιδίόν μου. Ἄμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου, προτίθεμαι νὰ παρουσιασθῶ εἰς τὸν πύργον καὶ ἐλπίζω ὅτι σήμερον θὰ μὲ δεχθῇ καλλίτερον ὁ γέρον ἱππότης, ἀφοῦ κατέλιπον τὴν οὐδετερότητα ὅπως ταχθῶ ὑπὸ τὴν σημαίαν του.

— Ἀναμφιβόλως, θὰ σὰς δεχθῇ εὐχαρίστως, ἐάν παρουσιασθῆτε ὡς φίλος τοῦ δουκός, διότι εἰς τὸν δούκα ὁ γέρον Λιχτενστάιν εἶνε πολὺ προσηλωμένος καὶ ἀφωσιωμένος. Ἐν τούτοις ἐνδέχεται νὰ μὴ πιστεύσῃ εἰς τοὺς λόγους σας, διότι ὀφείλει νὰ δυσπιστῇ πάντοτε πρὸς τοὺς ξένους. Γνωρίζετε εἰς ποίας σχέσεις εὐρίσκομαι μετ' αὐτοῦ: εἶνε αὐτὸς ὁ εὐεργετικὸς Σαμαριτῆς, ὅστις τὴν νύκτα,

ὅταν καταλίπω τὸ σπήλαιόν μου, μ' ἐστῆ διὰ θερμῶν φαγητῶν καὶ παραμυθίων θερμότερόν ἐστι.

Ὀλίγαι γραμμαὶ ἐξ ἐμοῦ δύναται κάλλιπαι νὰ σὰς συστήσωσι πρὸς αὐτὸν ἢ ἐπιστολὴ τοῦ αὐτοκράτορος καί, ὡς σημεῖον ἀναγνωρίσεως δι' αὐτὸν καὶ διὰ πολλοὺς ἄλλους λάβετε τὸν δακτύλιον τοῦτον καὶ φορεῖτέ τον εἰς ἀνάμνησιν τῆς στιγμῆς ταύτης. Δι' αὐτοῦ θ' ἀναγνωρισθῆτε ὡς φίλος τοῦ καλοῦ ἀγῶνος τῆς Βυρτεμβέργης.

Ἐπὶ ταῖς λέξεις ταύταις ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ δακτύλου του εὐρύνχρυσον δακτύλιον. Ἐρυθρὸς λίθος ἦτο ἐντεθειμένος ἐπ' αὐτοῦ φέρων ἐγγεγραμμένα τρία κέρατα ἐλάφου καὶ κράνος. Ὁ νεανίας ἀνεγνώρισεν τὰ ἐμβλήματα τῆς Βυρτεμβέργης. Πέριξ τοῦ δακτύλιου ὑπῆρχον τὰ γράμματα ταῦτα, ὧν τὴν ἔνοιαν δὲν ἐνόησε:

Ο. Δ. Τ. Β. Κ. Τ. Τ.

—Τί σημαίνουναι τὰ γράμματα ταῦτα; ἠρώτησε. Μὴ τυχὸν εἶνε συνθηματικὴ τις

φράσις τῶν ὀπαδῶν τοῦ δουκός;

—Ὅχι, νεαρέ μου φίλε, ἀπήνησεν ὁ προγεγραμμένος. Ἐπὶ πολὺ ἔφερον ὁ δούξ τὸν δακτύλιον τοῦτον καὶ δι' αὐτὸ μοι ἦτο πολυτιμώτατος· ἔχω ὁμῶς καὶ ἄλλα ἐγὼ ἐνθυμήματα του. Τὰ γράμματα σημαίνουναι: Οὐλόγος Δουξ τῆς Βυρτεμβέργης καὶ τοῦ Τέκ.

— Αἰωνίως ὁ δακτύλιος οὗτος θὰ μοι εἶνε προσφιλές, ὑπέλαθεν ὁ Γεώργιος, ὡς προσερχόμενος ἐκ τοῦ δυστυχούς κυρίου, τοῦ ὁποίου φέροι τὸ δῶμα καὶ ὡς ἐνθυμήματα ὑμῶν, ἀγαπητὲ ἱππότα καὶ τῆς παρελθούσης ἐν τῷ σπηλαίῳ τούτῳ νυκτός.

Ὅταν θὰ φθάσῃτε εἰς τὴν γέφυραν τῆς Λιχτενστάιν, ἐξήκολούθησεν ὁ ἱππότης, δότε εἰς τὸν πρῶτον, ὃν θὰ συναντήσῃτε, ὑπὲρ τὴν τὴν λέξιν, ἦν θὰ σὰς γράψω καὶ τὸν δακτύλιον τοῦτον ὅπως φέσῃ αὐτὰ εἰς τὸν κύριον τοῦ πύργου, ἐστὲ δὲ βέβαιος ὅτι θὰ σὰς δεχθῶσιν ὡς ὑπὸ τοῦ δουκός.

(Ἔπεται συνέχεια)

γραμματικὸν ἐνετύχονεν παρ' αὐτῷ τῇ λέξει *magrādior* «φοιτικὸς τὸ κἀκρινον *magrādior*» (Λεξ. κ. Vindobon. 190, 1), ἐνθα ὁ Nauck σημειοῦται «*magrādior* *quid sit nescio*». Ἡ λέξις αὕτη δὲν κατεχωρίσθη ἐν τῷ θησαυρῷ τοῦ Ἑρρίκου Στεφάνου οὐδ' ἐν τῷ λεξ. τοῦ Σοφοκλέους καὶ τῶν ἀθησαυριστῶν λέξεων τοῦ κ. Στ. Κουμανοῦδου. Ἐφ' ὃ ὁ κ. Κουμανοῦδου οφείλει νὰ σημειώσῃται αὕτη ἐν δευτέρᾳ ἐκδόσει τοῦ Λεξικοῦ αὐτοῦ. Εἶναι δὲ ἡ λέξις *magrādior* (κοινῶς *magrādi*) εὐχρηστος καὶ ἐν Ἡπειρῷ σημαίνουσα ὄψωμα ψιδὸν καὶ ἀραιόν, ὅπερ ἀλλαγῶν καλεῖται *ταβλάρι*.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Μαρτίου 1886.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ. ΖΗΚΙΑΔΗΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ

ὑπὸ τοῦ ἐν Ἄνδρῳ κ. Ζηῆρος Δελλαγραμμάτικα ἐξεδόθη βιβλίον «*Περὶ τῆς γῆσου Ἄνδρου καὶ τῶν Δυναστῶν αὐτῆς*» κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ γνωστοῦ συγγραμματος τοῦ δεινοῦ Καρόλου Χόφφ.

Τῆς πολυτίμου μονογραφίας τοῦ Χόφφ εἶχε δημοσιευθῆ μετάφρασις καὶ ἐν τῷ ΙΑ' τόμῳ τῆς *Πανθώρας* ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἱατροῦ κ. Τάσσου Δ. Νερούτσου γνωστοῦ εἰς τοὺς ἐπιστημονικοὺς καὶ φιλολογικοὺς κύκλους ὡς ἀθανολόγου καὶ ἱερογλυφιστοῦ. Ἡ παρούσα μετάφρασις ἦτις κατὰ τὰ ἄλλα δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς ἀνατύπωσις τῆς τοῦ κ. Νερούτσου, περιέχει καὶ τὴν παραλειφθεῖσαν ὑπὸ τοῦ πρώτου μεταφραστοῦ περιγραφὴν τῆς νήσου Ἄνδρου καὶ τινὰς σημειώσεις εἰλημμένας ἐκ τοῦ γερμανικοῦ κειμένου καὶ ἐκ τοῦ συγγραμματος τοῦ Sauger.

«*Les anciens Ducs et autres souverains de l'Archipel*», οὐτινος, σπουδαιότητος καὶ σπανιωτάτου ὄντος, ἀπὸ τοῦ 1878 ἔχομεν δόκιμον μετάφρασιν ἐκπονηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ συνεργάτου ἡμῶν κ. *Αλεξάνδρου Καράλη*.

Ἀτυχῶς παρελείφθησαν οἱ γενεαλογικοὶ πίνακες χρησιμώτατοι διὰ τοὺς εἰς τὰς τοιαύτας μελέτας ἀσχολουμένους.

Εὐχῆς ἔργον ἔσθλην εἶναι ἂν ἐξεδίδοντο ἐν μετάφρασει ἰδίως πλεῖστα συγγραμματα ἀναγόμενα εἰς τοὺς σκοτεινοὺς χρόνους καθ' οὓς ἡ Ἑλλάς ἤρξατο ἔχουσα φράγκους αὐθέντας.

Ἡ ἱστορία τῆς δυστυχίας καὶ τοῦ ἐξουτελισμοῦ ἔθους, τίνος διδάσκει περισσότερον τῆς ἱστορίας τῆς δόξης του.

Ἰδιάζουσαν τέρψιν εὐρίσκει τις ὅταν ἀναγινώσκων μεσαιωνικὰ συγγραμματα ὡς τὸ παρὸν βλέπει παρὰ πρῶην αὐθέντας, Κορνάρους, Σομαρτίτας, Κρίσπας, Κονταρίνας, Πιζάρους καὶ πλείστους ἄλλους ὑπὸ τὴν ἐξισωτικὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου, ἀπλῶς γενομένους σήμερον πολίτας καὶ φίλους ἡμῶν, δικαιονομένους ὅπως πάντες οἱ Ἕλληες μόνον

δεαῖτου βαθμοῦ τῆς διανοίας καὶ τῆς ἰκανότητός των.

Ἀπὸ τοῦ 37 ἀριθμοῦ τῆς ἐγκρίτου ἐφημερίδος «*Κωνσταντινουπόλεως*» ἤρξατο δημοσιευομένη ἐκτενὴς κρίσις ἐπὶ τῶν δημοσιευμάτων τοῦ κ. Γ. Ν. Χατζηδάκη, «*Μελέτη ἐπὶ τῆς νέας ἑλληνικῆς*» καὶ «*Γλωσσικῶν ἀτοπημάτων ἀναίρεσις*» ὑπὸ τῶν τίτλων «*Ἐκθεσις τοῦ παρ' ἡμῖν γλωσσικοῦ ζητήματος κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη*». Ἀμα περατωθείσης τῆς ἐν λόγῳ κρίσεως θέλουμεν ἀναγράψαι τὰ κυριώτατα ταύτης κειμένου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Φάρος (οἰκογενειακὸν περιοδικὸν ἀναγνώσμα, ἐκδιδόμενον ἐν Πάτραις δις τοῦ μηνός ὑπὸ Π. Β. Φραγκοπούλου. Μέχρι τοῦδε ἐξεδόθησαν τεύχη ἕξ.

Μελέτη περὶ τῆς πολιτείας τοῦ Σόλωνος. Ἀγγέλλεται ὅτι δημοσιευθήσεται προσεχῶς ὑπὸ Ἐμ. Μακρουγιάννη ἐν Σύρῳ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΑΝΕΥ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Ἡ κόμισσα Σαμβῶρ. Ἐσχάτως ἀνηγγέλη ὁ θάνατος αὐτῆς ἐν Γκροίτς. Ἦτο θυγάτηρ τοῦ Φραγκίσκου Δ' δουκὸς τῆς Μοδένης ἐγεννήθη δὲ τῇ 14 Ἰουλίου (ἡμερ.) 1817, ὑπανδρευθεῖσα τὸν κόμητα Σαμβῶρ τῇ 16 Νοεμβρίου 1846 καὶ χηρευσασα τῇ 24 Αὐγούστου 1883. Περὶ τῶν γάμων αὐτῆς διηγούνται τὰ ἑξῆς:

Πρώτην φοράν εἶχεν ἰδαί τὸν μέλλοντα σύζυγόν της ἐν τῇ ἐξοχικῇ αἰκίᾳ τοῦ πατρὸς της παρὰ τὴν Καπούην. Ἐκείνη μὲν ἦτο τότε 28 ἐτῶν, ὁ δὲ Σαμβῶρ 25 ἐτῶν καὶ ὠραιότατος. Ἐκ πρώτης ὄψεως ἡ θυγάτηρ τοῦ δουκὸς τῆς Μοδένης ἐφάνετο δυσειδεστάτη καὶ ἀχαρις· ἐπὶ τοῦ ὕψηλοῦ καὶ εὐκινήτου σώματος της ἐπεκάθητο παράδοχος κεφαλή. Τὰ δύο ἡμίση τοῦ προσώπου της δὲν ὀμοιάζον ἀλλήλοις. Τὸ ἐν ἦτο μικρότερον τοῦ ἄλλου καὶ τρόπον τινὰ ἀτροφικόν. Εἶχε βλαβῆ ἐκ τῶν ἐργαλείων τοῦ μαιευτήρος, ὅστις ἐξήγαγεν αὐτὴν εἰς τὸν κόσμον. Ἀντιθέτως πρὸς αὐτὴν ἡ νεώτερά ἀδελφὴ της εἶχεν ὅλην τὴν λάμψιν τῆς ἰταλικῆς καλλονῆς.

Ὁ νεαρὸς μνηστήρ εἶδε καὶ τὰς δύο ἀδελφάς, ἀλλὰ κατεγοητεύθη ἐκ τῶν θελήτρων της νεωτέρας· αὕτη ὅμως εἶχεν ἤδη ἀλλαγῶν τὴν καρδίαν της προσφέρει. Ἐπέθυμεν νὰ ὑπανδρευθῆ τὸν δὸν Ζουάν τὸν ὀπίθον βραδύτερον καὶ ὑπανδρεύθη. Ἡ πρεσβυτέρα, ταύναντιον, κατεβέβηθη ἐκ τῆς ὠραιότητος, τοῦ γαήτρου καὶ τῆς ἀμπεριφροσύνης τοῦ νεαροῦ ἱπρίγκιπος, δὲν ἀπέκρυψε δὲ εἰς τὴν θείαντιν· τὴν αὐτοκράτειραν τῆς Αὐστρίας, τὰς κλίσεις τῆς καρδίας της. Ἡ αυτοκράτειρα ὤμιλησε περὶ τοῦτο εἰς τὴν δούκισσαν τῆς Ἀγγουλένης, παρ' ἣ ἔζη ἐν Φρόσдорφ ὁ εὐγενὴς ἐξόριστος καὶ ὁ ἔγγονος τοῦ Ἐρ-

ρίκου Δ' δὲν ἐβράδυνε ν' ἀγαπήσῃ τὴν ἀγαπῶσαν αὐτόν.

Ἐρρήθη κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὅτι ὁ γάμος οὗτος ἦτο ἔργον τῆς μακιαβελικῆς πολιτικῆς τοῦ Λουδοβίκου-Φίλιππου ζωηρῶς ἐπιθυμοῦντος, διὰ λόγους εὐνοήτους, ὅπως ἐκλείψῃ ὁ ἐκπτώτος βασιλικὸς οὗτος κλάδος. Ἐλέχθη δὲ τῇ συμπράξει τοῦ Μέττερνιχ εἶχε καταβάλῃ πᾶσαν διπλωματικὴν προσπάθειαν πρὸς ταῖς αὐλας, ἐν αἷς ὁ κόμης Σαμβῶρ ἠδύνατο νὰ εὕρῃ σύζυγον· καὶ τοιοῦτοτρόπως κατάρθωσε βαθμῆδόν νὰ ἐπιβάλῃ αὐτῷ ἑμμέσως τὸν γάμον τῆς κόμισσας θυγατρὸς τοῦ δουκὸς τῆς Μοδένης γάμων, διότι ἐγίνωσκεν ὅτι αὕτη ἦτο ἀθεραπεύτως στεῖρα.

Ἡ ἀμοιβαία ὁμῶς ἀγάπη τῶν δύο συζύγων ἀπέδειξεν ὅτι ἠδικήσαν οἱ σύγχρονοι τὸν Λουδοβίκον Φίλιππον. Ἡ κόμισσα ἐλάτρευε κυριολεκτικῶς τὸν σύζυγόν της καὶ νῦν δὲ ἐτάφη παραπλευρῶς ἐκείνου, ὃν ἐπὶ τεσσαράκοντα ἔτη θερμῶς ἠγάπα ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης.

«*Ἰατρέ μου, νὰ ἔχθετε χωρὶς ἄλλο νὰ ἰδῆτε τὸν μικρόν μου, ἔχει φοβερὸ συναχί, ἀπὸ τὸ πρῶν ἡμέρα. Ὁλο καὶ φταρνίζεται, «φοβερὴ κατὰ κράσιν ἀληθεία, κυρία, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν θὰ ἤμπορέσω σήμερον νὰ περάσω».* «*Ἀλλὰ τί νὰ κάμω λοιπὸν ἂν ὁ μικρὸς ἐξακολουθεῖ νὰ φταρνίζεται;*» «*Ἐγὼ θὰ τοῦ ἔλεγα μὲ τῆς ὀγειάς του!*»

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

99. Αἰτιήματα

Ἦς ἔλον, ἐπὶ τῶν πενήτων τῆς γῆς μας ἄρχω
 Ἰμῶνος.
 Ἐάν δ' ἀποκεφαλίσθω, εὐθὺς γίνομαι χρόνος.
 Ἄν οἱ μῆροί μου κεφαλή, κ' οἱ πόδες λαίμας
 Ἰγίνουν.
 Καὶ ὁ λαίμας πάλιν, μῆροί, καὶ πόδες τὸ κεφάλι,
 Εἰς κ' ὅκ κ' ἀλαναίσθητα, δέλουν μὲ μεταβάλλει.
 X. X. K.

100.

Ἦν σῶν, εἰς σκότος σὲ κάμνω καὶ βλέπεις,
 Χωρὶς τὸ κεφάλι, διχάων μὲ τρέπεις
 Εἰς Ἄνοῦξ ἢ φίλην, τερπνὴν καὶ γλυκεῖαν,
 Κ' εἰς ταύτης ἐν ἄθος σκορπῶν εὐαδῖαν.
 X. X. K.

101. Αἰτιήματα δημόδες.

Ἄνεβαινε, κατεβαίνει
 καὶ στή μέση κάθετι.

ΛΥΣΕΙΣ

ΤΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡ. 111
 96. Τέσσαρες.—97. Ἡ γλῶσσα.—98. Κύνος-κύκος.

ΑΓΓΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ὁ κ. Γ. Ἰ. Μαγγιῶρος καὶ οὐχὶ ὁ Ἰ. κατεχάρισε τὴν χαρίεσσαν παράδοξον ἐν τῷ προηγουμένῳ σὺλλογῷ. Ἀλλ' ἂν θ' ἀσπῶ ὡς μόνον ἀντέξον βραβείον εὐρίσκον τὴν λύσιν αὐτῆς, ἀλλὰ πᾶς νὰ τὴν στεῖλωμεν; Κον. Β. Α. Σ. Ἀη-ζούριον ἔληφθη. Ἐυχαριστοῦμεν θερμῶς κ' Ἀ. Γ. Εὐαγγελίδην Καβάλαν ἔληφθησαν ὡς εὐχαριστοῦμεν.

ΤΥΠΟΙΣ ΘΡ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΑΝ ΚΑΙ ΑΔ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ